Színes sportmelléklet

Ára: 6 fillér

Regény, 10 nagy oldal

HETFOI PETER, HETFOI PAL BESZÉLGETÉSE a 6. oldalon.

MAGYAR HÉTFŐ

Ma: Hevesi főrabbi harca híveivel

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI., RÓZSA-UTCA 111

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÉVAI JENŐ

HÉTFŐ, 1933 FEBRUÁR HÓ 20
IX. EVF. 8. SZÁM • TELEFON: 283-62

Nagy földalatti szervezkedést lepleztek le a rendőrség

A főkapitányság politikai osztályának detektív főcsoportja veszedelmes, földalatti kommunista szervezkedés nyomára bukkant. A szálak a József-körút 21. számú ház első nyomozás megállapítása szerint, *a szélső baloldali mozgalom több ismert tagja adott egymásnak gyakran találkozót.*

A detektívek kétnapos megfigyelés után akcióba léptek. Este 7 órától kezdődően, a politikai osztály detektívjei előtt régebbről ismerős fiatalemberek és nők vegyesen kezdtek szállingózni a József-körúti lakás felé. *Fél 8 órakor mintegy negyven ember lehetett a helyiségben, akik minden bizonnyal megbeszélést szándékoztak tartani.*

A detektívek rajtaütése

Kopogás volt a jelszó, amellyel beengedték a hallgatókat az elsőemeleti lakásba. A ház rosszul kivilágított folyosóján detektívek húzódtak meg és *észrevétlenül figyelhették,* hogy

a megbeszélésre érkezők milyen jelet adnak le, ami után bebocsátást nyertek.

Ugyanezzel a módszerrel kísérelték meg ők is a bejutást, majd amikor az ajtó feltárult, *a detektívek behatoltak a helyiségbe és a jelenlévőket igazolásra szólították fel.*

Nagy riadalmat keltett a detektívek megjelenése, amelyre senki sem számított.

Az „oktatóelőadás" résztvevői

A hosszú asztalnál helyet foglalt kommunisták, a náluk levő különböző röpiratokat, ujságokat és könyveket *villámgyorsan* kapkodták ki a zsebeikből, igyekeztek azoktól megszabadulni, mert remélték, hogy *ily módon sikerül azt a látszatot kelteni, hogy ők, mint egyszerű hallgatók vettek részt az úgynevezett oktatóelőadáson.* A detektívek azonban pillanatok alatt körülvették a társaságot és megkezdték egyenkénti igazoltatásukat.

A politikai nyomozók rajtaütésszerű megjelenésénél negyvenegyen tartózkodtak a teremben.

Ezek közül tizenhárom embert az igazoltatás után szabadonbocsátottak, huszonnyolcat előállítottak a főkapitányság politikai osztályára, ahol *Heténvi* Imre dr. főkapitányhelyettes, az országos politikai osztály vezetőjének jelenlétében megkezdték kihallgatásukat. A kihallgatottak közül huszonkettő a VIII. kerületi kapitánysághoz került és ezeket kihágás miatt vonták felelősségre. *A huszonkét embert részben 2—10 napig terjedő elzárásra, részben pedig pénzbüntetésre ítélték.*

Az előállítottak közül hatot, akiknek működése — a rendőrség véleménye szerint — súlyosabb elbírálás alá esik, *letartóztattak,* majd *„az állami és társadalmi rend felforgatására"* irányuló vétség miatt a *bűnügyi* osztálynak adtak át.

Kihallgatásukkor az előállítottak valamennyien azt valották, hogy nem gyűlést, hanem

szemináriumot akartak tartani, amelyet azonban a rendőrség abban a percben akadályozott meg, amikor az est előadója, Füredi József a pódiumra lépett.

Füredi József 31 éves zalaegerszegi születésű magántisztviselőnél megtalálták a meghiúsult előadás anyagának jegyzeteit, amely a következő volt:

1. *A kapitalizmus általános krízise.*
2. *A fináncoligarchia uralma.*
3. *A gyarmatok és a föld újból való felosztása.*
4. *Az imperializmus parazitairányzata és stagnációja.*

E jegyzeteken kívül a rendőrség lefoglalta Füredinél *Engels* egyik munkáját is.

Kovács József nicki születésű, 30 éves, állásnélkül kovácssegéd volt a második, akinél a *Magyarországi Kommunista Ifjúmunkások Szövetségének* egyik kiadását, a *„Vörös zászlók alatt"* című daloskönyvet találták meg.

Polyák István 34 éves, csongrádi születésű asztalossegédnél a kommunisták *Vörös Segély* elszámolási jegyzéke volt.

Klein Károlyné, született *Sidweiss* Klára, 32 éves, háztartásbeli nő kommunista szemelvényeket rejtegetett.

Lakatos Péter Pál kővágóörsi születésű, 34 éves ujságírónál *„Marx tanítása és a munkásmozgalmak története"* című könyvet foglalták le.

Garai János gyöngyösi születésű, 30 éves írónál a francia forradalom dalait, a *„Sarlós magvető"* című könyvet és a magyarországi kommunisták pártjának hivatalos kiadását, a *Vörös Segély* című ujságot találták meg.

A rendőrség politikai osztály — nézete szerint — a kihallgatások során olyan értékes adatokra bukkant, amelyek szükségessé tették a további nyomozásokat és ennek eredménye, hogy *vasárnapra virradó éjjel sikerült ártalmatlanná tenni a szélső baloldal felé hajló diákok szervezetét.*

Horminckét diákot állítottak elő ebben az ügyben és a rendőrségnek az a véleménye, hogy az előállítottak között találják meg a diákszervezés irányítóit és mozgatóit.

A kihallgatások még a késő esti órákban is folynak.

Ugyancsak a vasárnap folyamán kerültek rendőrkézre, mintegy harmincan, azok a *felbujtók,* akik Pesterzsébeten, a Cséry-telepen dolgozó szükségmunkásokat arra akarták rávenni, hogy ahgyják abba a munkát és tüntessenek a városházán. Ezeknek a kihallgatása is most van folyamatban, mert közöttük gyanítja a rendőrség a pesterzsébeti villanyos támadóit is.

A Független Kisgazdapárt megpetícionálja a mezőkeresztesi választást

Mezőkeresztesről jelentik: Vasárnap tartották meg a mezőkeresztesi kerületben a pótválasztást, amelyet nagy izgalom előzött meg. Múlt héten a választás alkalmával tudvalevőleg 9411 szavazatot adtak le és ebből *Papp-Szabó* Károly kormánypárti jelöltre 4539, *Tildy* Zoltán Független Kisgazda Párti jelöltre 3983 és *Rónai* Sándor szociáldemokratára 889 szavazat esett, úgy hogy egyik jelölt sem nyerte el az abszolut többséget.

A vasárnapi pótválasztáson 9116 szavazatot adtak le, vagyis *közel háromszázzal kevesebben szavaztak, mint az elmúlt héten.* A szavazatok állása *délben* tizenkét órakor a következő volt:

Papp-Szabó 3220.
Tildy Zoltán 2270.

Délután *félháromkor* a következő volt a helyzet:

Papp-Szabó 4461.
Tildy Zoltán 3473.

A zárórát több helyen három-félnégy órára tűzték ki.

A választás végeredménye a következő:

Papp-Szabó Károly 4832.
Zildy Zoltán 4284.

Papp-Szabó Károly, a Nemzeti Egység Pártjának a jelöltje tehát 548 szótöbbséggel a kerület országgyülési képviselője lett.

A pótválasztáson mindkét jelölt mintegy 300—300 szavazattal kapott többet, mint a múltheti választáson. Miután hírek terjedtek el arról, hogy a *szociáldemokraták,* akik a múlt héten 889 szavazatot adtak le jelöltjükre, *tartózkodtak* a szavazástól, érdeklődtünk a szociáldemokratapárt vezetőségénél, akik kijelentették, hogy

a párt tagjait határozottan utasították arra, hogy a Független Kisgazda-Párt jelöltjére szavazzanak

és ha ez nem történhetett meg mindenütt, az csak azzal magyarázható, hogy *a szociáldemokrata szavazókat nem bocsájtották be mindenütt a szavazóhelyiségbe.*

A *Független Kisgazda Párt* részéről is súlyos panaszokat hangoztatnak a mezőkeresztesi választással kapcsolatban, amelyen *ezúttal zavartalnul résztvettek a párt által meghivott külföldi ujságírók is.* A független kisgazdák, mint egyik főszerelmüket, azt panaszolják, hogy *a kerület nyolc községében a választási elnök aláirásával hitelesített, szükséges okiratokkal rendelkező, ellenzéki bizalmiférfiakat be sem engedték a választási helyiségbe.* A párt szerint ez történt például Cserépváralján, ahol Tildynek a múlt héten kétszáz főnyi többsége volt.

Déli egy óráig a legtöbb községben az ellenzéki választókat sem engedték be a szavazóhelyiségbe és így igen sok Független Kisgazdapárti választó — a párt szerint — nem adhatta le szavazatát.

Elkeseredetten panaszolják a Független Kisgazda Párt részéről azt is, hogy

amíg a kerület egyes községeiben még félnégykor is folyt a szavazás, addig Mezőkeresztesen Säppel Kálmán választási elnök már délután 3 órakor Papp-Szabó Károlyt deklarálta a kerület képviselőjének és át is adta neki a mandátumot, holott Mezőnagymihályon még fél órával később is folyt a szavazás és Tildy Zoltánnak még száz hive nem adhatta le szavazatát.

Mindezek alapján a *Független Kisgazda Párt megpetícionálja a mezőkeresztesi választást.*

Károlyi József gróf csütörtökön a királyi családhoz utazik

Apponyi Albert gróf halálával, tudvalevőleg a legitimista mozgalom elvesztette hivatalos vezetőjét. *Apponyi* volt annak a legitimista nagytanácsnak az elnöke, amely a közvetítőszerepét töltí be *Zita* királyné és *Ottó* királyfi, valamint a magyar legitimista tábor hívei közt. A vezér halálával *a legitimistamozgalom új helyzet előtt áll* és már napok óta folynak a tanácskozások legitimista körökben arról, hogy *ki kerüljön a legitimista nagytanács élére?*

Károlyi József gróf a legitimistamozgalom egyik vezetője és a királyi család *bizalmasa* csütörtökön Stenockerzeelbe utazik a királyi családhoz, hogy ott *Zita* királynéval és *Ottó* királyfival tárgyaljon a legközelebbi teendőkről. E megbeszélésen fog eldönti, hogy a magyar legitimistamozgalom élén ki veszi át *Apponyi* örökét és ki kerül a legitimista nagytanács élére.

Eckhardt Tibor kedden a kisgazdapárt álláspontjáról tájékoztatja a kormányzót

Nagy feltűnést keltett politikai körökben szombaton az a hír, hogy *Eckhardt* Tibor, a *Független Kisgazda Párt* elnöke, kedden audiencián jelenik meg *Horthy* Miklós kormányzónál. Annál nagyobb feltünést keltett ez a hír, mert hiszen *Eckhardt* Tibor a képviselőház legutóbbi ülésén *élesen szembekerült Gömbös Gyula miniszterelnökkel*, kormányzói kihallgatása pedig most — *a kiadott jelentés szerint* — a miniszterelnök előzetes hozzájárulásával történt.

Teljesen beavatott helyen a következő magyarázatát adják Eckhardt Tibor kormányzói kihallgatásának:

— Ha politikus jelentkezik az államfőnél kihallgatásra, természetesen feltételezik, hogy a belpolitikai helyzetről akarja tájékoztatni a kormányzót. Ilyenkor mindig a kabinetiroda útján megkérdezik a miniszterelnököt, hogy javasolja-e a kihallgatásra jelentkezőnek meghallgatását. Ebben az esetben is így történt. Eckhardt Tibor, mint a Független Kisgazda-Párt elnöke jelentkezett Horthy Miklós kormányzónál kihallgatásra, hogy kifejtse az államfő előtt pártja véleményét az aktuális politikai kérdésekről és az egész belpolitikai helyzetről.

— A kormányzói kabinetiroda útján kérdést intéztek most is Eckhardt jelentkezésével kapcsolatban Gömbös miniszterelnökhöz, aki javasolta a kormányzónak, hogy hallgassa meg a független Kisgzda-Párt elnökét.

Eckhardt Tibor keddi kormányzói kihallgatásának és annak lefolyása elé *nagy érdeklődéssel* és feszült várakozással néznek politikai körökben pártkülönbség nélkül.

A kisantant a leszerelési értekezleten való tüntetéssel fenyegetőzött a hirtenbergi fegyverszállítás miatt

A hirtenbergi fegyverszállítmány ügyében Ausztriához intézett angol-francia jegyzék, mint a kisantant új államszövetségének az első műve, érthető felháborodást váltott ki úgy Olaszországban, mint Németországban, Ausztriában és Magyarországban. A jelentéktelen számú rozsdás fegyver szállításából keletkezett bonyodalmak legjobban bizonyítják azt, hogy

egyelőre a genfi leszerelési konferencián hozott határozatok nem jelentenek többet, írott malasztnál.

A francia ultimátum, amely a jogegyenlőség szempontjából súlyosan sérti a legyőzött kisállamokat, tuljadonképen

palástolása annak, hogy a kisantantnak nem sikerült a Népszövetség elé vinni a hirtenbergi fegyverszállítás ügyét

és ezért választották most ezt a módot arra, hogy bizonyos szankciókat próbáljanak kierőszakolni.

Berlini jelentés szerint az Ausztriához intézett francia-angol jegyzékkel kapcsolatban a *Deutsche Tageszeitung* többek közt a következőket jelenti Londonból:

Benes külügyminiszter állítólag azzal a követeléssel lépett fel, hogy Angolország erélyes lépéseket tegyen Rómában

az állítólagos olasz fegyverszállítások ügyében; ellenkező esetben

a cseh külügyminiszter által vezetett államcsoport nagy tüntetést rendezne a leszerelési értekezleten.

Ugy látszik Anglia felült a csehek zsaroló fellépésének. Nem fordult azonban Rómához, mert *Londonban nem szívesen tűznek össze Mussolinivalés* ezért kikeresték a Benestől megvádolt három állam közül a leggyengébbiket és csatlakoztak Franciaországnak Bécshez intézett ultimátumához. Valóban szomorú színjáték: Nagybritannia Csehország vontatókötelén.

Az Imperiál-gyár igazgatóit még nem hallgatták ki az olajpanama ügyében

A nagy hullámokat vert olajpanama ügyében az ügyészségen vasárnap nem történt lényegesebb, újab bintézkedés. Dr. *Auer* György ügyész, aki szombat délben referált *Baróthy* főügyésznek a nyomozás eddigi eredményeiről, vasárnap áttanulmányozta az eddigi kihallgatásokról felvett jegyzőkönyveket és

hétfőn kerül sor a gyanusítottak és a tanuk további kihallgatására.

A lapoknak azokkal a jelentéseivel szemben, mintha az *Imperial* vegyészeti gyár igazgatóságának tagjait az ügyészségen már kihallgatták volna, a valóság az, hogy még sem dr. Salgó Imre, sem dr. Papp Miklós igazgatókat nem hallgatták ki. Az Imperial-gyár vezetői közül az ügyészségen ezideig csupán Komlós Hugó mérnököt hallgatták ki,

aki bizonyos feljelentések szerint tudomással bírt a MÁV-nak szállított olaj vizezéséről.

Az ügyészség még mindig ismeretlen tettesek ellen folytatja a nyomozást

az olaj- és talpfabotrány ügyében, a legközelebbi napokban azonban valószínűleg sor kerül az Imperial igazgatoinak és báró *Szterényi* Józsefnek tanúként történő kihallgatására.

Megölte egy kecskeméti földmíves a mostohafiát

Kecskemétmelletti Mária-hegyen véres családi dráma játszódott le. Szabó György földmíves összeszólalkozott 23 éves mostohafiával és a kezébe akadt disznóölő késsel több szúrást ejtett a fiatalemberen. A fiú kitámolygott az utcára, ahol összeesett; a járókelők találták meg nagy vértócsában. A mentők haldokolva szállították a kórházba. Az apa önként jelentkezett a rendőrségen.

Elrontott gyomor, étvágytalanság,

felbüfögés, kellemetlen szájíz, emésztési nehézségek eseteiben fontos, hogy naponta reggelizés előtt félórával a

Hunyadi János

természetes keserűvízből félpohárral igyék a bélműködés szabályozására, a székrekedés megszüntetésére. Orvosok ezrei igazolják, hogy a **HUNYADI JÁNOS** keserűvíz előírásszerűen alkalmazva, felülmulhatatlan gyógyhatású az epe-, máj- és vesebetegségeknél s hogy azt korra való tekintet nélkül mindenki jó eredménnyel használhatja.

A francia szenátus vasárnapi pénzügyi vitája.

Párisból jelentik: A szenátus vasárnap délután folytata a pénzügyi javaslatok általános vitáját. A vita során *Bonnet* pénzügyminiszter hangoztatta, hogy óvakodni kell az olyan rendszabályoktól, amelyek elriaszthatják a takarékokat.

Daladier miniszterelnök a felszólalásokra válaszolva, felhívást intézett az ország valamennyi polgárához, hogy őrizze meg hidegvérét, józan belátását és fegyelmezettségét. A miniszterelnök erélyesen tiltakozott a kormány megfélemlítését célzó tüntetések ellen. A kormány meg akarja óvni a köztársaság rendjét és fenntartja azokat a pénzügyi rendszabályokat, amelyeket szükségeseknek vél.

—o—

CSAIADI IDILL — A FÉRJ SÚLYOS SÉRÜLÉSÉVEL. *Marhart* Péter 43 éves csepeli gyárimunkás, aki a Gyár-utca 26. szám alatt lakik, vasárnap délután összeveszett feleségével, aki a veszekedés hevében egy fazekat vágott a fejéhez. A mentők a súlyosan megsérült férjet a Weiss Manfréd-kórházba szállították.

Elrepült a Gerle...

Vasárnap délelőtt startolt a „Gerle 13" Földközi-tengeri útjára

A mátyásföldi repülőtérről vasárnap délelőtt indult el Földközi-tengeri útjára a Műegyetemi Sportrepülők *„Gerle 13"* elnevezésű monoplánja. A kis sportreülőgéppel *Bisits* Tibor nyugalmazott százados, a Műegyetemi Sportrepülők kiképzési vezetője és *Bánhidy* Antal, a gép konstruktőre a magyar aviatika propagálása céljából nagyobb körutat tesz a Földközi-tenger medencéje körül. Bisits és Bánhidy tavaly a *„Gerle 11"*-el tettek hasonló utat Svédországba, ahol azonban egy svéd repülő összeütközött gépükkel, amely össze is tört. *A sportgép motorja azonban sértetlen maradt és azt haza is szállították. Ezt a kipróbált jó motort építette be Bánhidy Antal az új repülőgépbe, amellyel most újabb túrarepülésre indult.*

Vasárnap már a reggeli órákban összegyültek a Műegyetemi Sportrepülők Egyesületének tagjai, a Légügyi Hivatal több tisztviselője, számos sportbarát és ott volt *Karu* Jenő nyugalmazott alezredes, a Magyar Aeroszövetség elnöke is. A *HA-AAJ* jelzésű, piros és ezüstszínű gép negyed tizenegykor startolt. A kedvező szélviszonyok mellett *a start kitűnően sikerült* és a jelenlevők éljenzése és kendőlobogtatása közben a gép gyorsan tünt el a láthatáron.

A *„Gerle 13"* útiránya a következő: *Még vasárnap Udinébe érkezik* a gép, ahonnan azonnal tovább folytatja útját a Milánó melleti Taliedo-repülőtérre. Benzinfelvétel után hétfőn reggel folytatják a magyar pilóták útjukat a következő irányban: *Cannes—Perpignan—Barcelona—Alicante, ahonnan 300 kilométeres tengeri út után érkeznek az afrikai Oranba.* Innen a következő vonalon folytatják a repülést: *Algir—Tunis—Tripolisz—Bengázi—Kairó—Luxor—Ghaza Aleppo—Stambul—Athén—Nápoly—Róma,* ahol ünnepélyesen fogadják a magyar repülőket. Innen Velencén keresztül térnek vissza Budapestre.

A sportrepülők körülbelül *12.500 kilométeres utat tesznek meg* 100—150 órai repülés alatt. Az út körülbelül *négy hetet vesz igénybe* és azt a 120—150 kilométer sebességű gép 500 kilométeres útszakaszokban fogja abszolválni. *A legnehezebb útszakasz a Budapest—udinei, miután a meteorológiai jóslás szerint az Alpok felett havazás van.* A Földközi-tenger felett azonban a meteorológiai viszonyok jóknak igérkeznek és ezen a részen épp a februári és márciusi időszak a legalkalmasabb a repülésre.

Megbokrosodtak az esztergomi országúton a lovak az autótól és halálragázolták a kocsist

Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap Esztergom közelében. *Dunaalmás* mellett az országúton haladt trágyás szekerével *Csontó* István kocsis, amikor váratlanul egy eddig ismeretlen autó jött vele szemben. A szekér elé fogott lovak megbokrosodtak az autótól és nekiugrottak a gépkocsinak.

Az összeütközés következtében *Csontó* István a kocsiról az autó kerekei alá zuhant, amely *halálra gázolta.* A gázoló autó soffőrje ebben a pillanatban nagyobb sebességre kapcsolt és az országúton hagyva a vérében fetrengő embert, *elrobogott.*

Szigorú nyomozás indult meg *a gázoló autó* kézrekerítésére.

Szocialista emlékünnepély Somogyi és Bacsó sírjánál

A meggyilkolt *Somogyi* Béla és *Bacsó* Béla halálának évfordulóján, vasárnap délelőtt a szociáldemokratapárt *kegyeletes emlékünnepélyt* rendezett a párt két mártirjának sírjánál. Már jóval tizenegy óra előtt *nagy számban gyülekeztek a munkások Somogyi és Bacsó sírjánál,* ahol megjelentek a párt vezetői és képviselői is teljes számmal. Karszalagos rendezők széles körben állították fel a sírok körül a megjelenteket, majd tizenegy órakor megkezdődöt a gyászünnepség.

A munkásdalárda éneke után *Kabók* Lajos országgyülési képviselő tartotta meg emlékbeszédét, amelyben többek közt a következőket mondotta:

— Több, mint egy évtizedes emlékezés és fájdalom összehozza minden évben a munkásságot Somogyi Bélának, a Népszava egykori szerkesztőjének és hűséges tanítványának, Bacsó Bélának a sírja előtt. Mélysges fájdaélomunkat még csak fokozza, hogy ennyi esztendő után sincs még ez a büntény törvényesen megtorolva. Fogadalmat teszünk, hogy martírjaink életéhez és halálához méltó módon harcolunk azokért az eszmékért, amelyekért ők küzdöttek.

A munkásdalárda éneke fejezte be a méltóságteljes ünnepséget, amely után a munkásság *kegyeletesen* elvonult a sírok előtt és teles rendben hagyta el a temetőt. A nagyszámban kivonult karhatalomnak nem kelett egyszer sem beavatkozni.

1933-ban megindultak a

PUCH-

győzelmek!

BSE téli verseny 250-es kat.

Első: PUCH (Kiss László)

ÖNGYILKOSSÁG. Csepelen a Klosterneuberger-utca 26. szám alatti házban *Pahanek* Lukács 26 éves gyárimunkás nyomora miatt karján felvágta az ereket. Idejében észrevették és mielőtt elvérzett volna, a Rókus-kórházba szállították.

Jó világítás a lakást otthonná varázsolja!

Ön büszke szép és elegáns lakására, de ne feledje el, hogy otthonát a jó és célszerű világítás teszi kellemessé és meghitté. A modern gyöngyfénylámpa kiméli a szemet és gazdaságos. — Modern lakásba modern világítást: káprázásmentes és gazdaságos

TUNGSRAM

GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

Egy falukőzség harca papja ellen

Tolvajnak, aljasnak és becstelennek mondotta a szószékről a pap híveinek vezetőit

Az egri törvényszék rágalmazásért és becületsértésért elítélte a hevesi főrabbit

„Heves község főrabbija ellen vádat emeltek hivei. A templom szószékéről ostorozta volna őket, úgy, hogy becületükben érzik sérve magukat. Elmondotta a pap, hogy hívei nem tartják meg a szombatot, sertéshúst esznek és hasonlókat. Az egyházi fórumok felmentették a derék lelkipásztort, mire egyes hívők a világi törvényszékhez fordultak elégtételért. A napokban tárgyalta az ügyet már másodfokon az egri törvényszék, s hiába védte a papot a kitűnő Heller Jóska dr., az ítélet 200 pengővel marasztaló volt. S most szép jelenet következett: Az egri törvényszék nagytekintélyű és méltán népszerű elnöke, dr. Gálbory József, — az ítélet kihirdetése után — leszállott az emelvényről, a rabbihoz sietett, kezet fogott vele és meghatottan mondotta:

— Igy kellett ítélnem a törvény szerint, de mint jo keresztény és vallásos ember Önnel érzek ..."

Eddig szólt az a szép, hangulatos ügy, amelyről egri látogatásunk során — három héttel ezelőtt — adtunk hírt. Akkor nem gondolhattunk arra, hogy itt mé yebb sebeket érintünk, hogy kis tréfás és hangulatos megjegyzéseink milyen nagy vihart kavarnak majd fel? Messze, Heves megyének hevesi járásában, Heves nagyközségében... Mert íme ez történt...

Mint mond a hitközség?

A hevesi izraelita hitközséget, úgy látszik igen kellemetlenül érintette híradásunk, amely pedig nem célzott egyebet, minthogy a felekezeti béke egy kedves epizódját örökítse meg. A posta ugyanis ajánlott levelet hozott Hevesről. A hevesi izraelita hitközségtől, annak elnökétől, amely levél leközlése előtt mi kötelességünknek tartottuk — *az objektivitás érdekében* — az összes érdekelteket meghallgatni. Álljon azután itt mindenekelőtt a hitközség helyreigazító levele:

A HEVESI IZRAELITA HITKÖZSÉGTŐL

A „Magyar Hétfő" tekintetes Szerkesztőségének,

Budapest.

Január 30-i számukban közölt egri vonatkozású cikkükre a következő helyreigazító nyilatkozat közzétételét kérem::

Valótlan az, hogy a hevesi főrabbi ellen „hivei" azért emeltek vádat, mert a vallás parancsainak meg nem tartása miatt ostorozta őket, ezzel szemben a való az, hogy azért indult ellene bűnfenyítő eljárás, mert

hitközsége vezetőségét a templom szószékéről tolvajnak, aljasnak és becstelennek, a hitközség tanácstermét pedig trágyadombnak nevezte.

Valótlan az, hogy az előbbiekért az egyházi fórumok felmentették a rabbit, ezzel szemben a való az, hogy az illetékes egyházi hatóság előtt a vonatkozó fegyelmi eljárás folyamatban van.

Valótlan az, hogy „egyes hívők" indították meg a büntető eljárást, ezzel szemben a való az, hogy a pert a hitközség egyetemét képviselő Elöljáróság és Képviselőtestület tette folyamatba.

Heves, 1933 február 7-én.

Kiváló tisztelettel:

Hevesi izraelita hitközség mint anyakönyvi kerület

Dr. Székely Pál, hitközségi elnök.

•

Bevalljuk őszintén *megdöbbentünk,* amikor ezt a levelet kaptuk. Két hétig igyekeztünk azon, hogy a szembenálló feleket meggyőzzük: *ez ügy nyilvánosságrahozatala nem áll erdekében egyiknek sem.* Nem sikerült. A sajtótörvény bennünket kötelez a helyreigazító közlemény szószerinti leadására s ez azután a széleskörű nyilvánosság elé viszi azt az áldatlan harcot, amely évek óta dúl a világ egyik meglehetősen elhagyatott kis helységében s amely ügynek jobb lett volna csendben elaludni, szunnyadni addig, amíg a kedélyek lehiggadnak s a felek — remélhetően — megbékülnek.

Mit mond a hitközség elnöke?

Intervenciónkra, az ügy meritumára vonatkozóan a következő felvilágosításokat kaptuk a hevesi izraelita hitközség elnökétől, dr. *Székely* Pál ügyvédtől::

— Méltányolni tudom a szkepszist, amelyyel helyreigazító sorainkat fogadta. De Egerből *helytelenül* informálták s

az egri királyi törvényszék bizonyítottnak vette, hogy azok a kijelentések, amelyeket hitközségünk nyilatkozatában megjelöltünk, tényleg el is hangzottak.

Ez alapon dr. *Friedmann* József rabbit rágalmazás és becsületsértés vétségében mondotta ki bünösnek. Az ítélet indokolása szerint *a pap aposztrofálhatja híveit úgy is, hogy az rájuk nézve megalázó is lehet, de az általánosság keretein belül kell maradnia.*

Súlyosbító körülménynek vétetett, hogy az inkriminált kifejezések szószékről és pap szájából hangzottak el...

— Fájdalmas dolog ezzel az üggyel nekem is az akták lezárása után foglalkoznom, de *reputációnk* kérdése, hogy a való tények alapján ítéljen felettünk a közvélemény...

Eddig a hitközség elnökének érdekes nyilatkozata.

Mit mondanak a hívek?

Beszéltünk másokkal is, akik — pártállásuk szerint — foglalkoznak az üggyel és a hevesi zsidó pap személyével. Nagyon sok az ellensége a több, mint 300 lelket számláló nagy hitközségben. Sok mindennel vádolják, indulatossággal, türelmetlenséggel stb. viszont vannak hívei is. Álljanak itt az egyik hívének védőszavai is:

— Téves a helyreigazító közleménynek az az állítása, hogy *„a hitközség egyetemét képviselő Elöljáróság és Képviselőtestület"* indított a pap ellen bűnfenyítő eljárást. Ez csak *papíroson* igazság. A valóság az, hogy az 120 szavazóból álló hitközségünkből *csak 38 tag vett részt a szavazásban,* amikor egy évvel ezelőtt a jelenlegi vezetőséget, — *amely a rabbival szemben ellenségesen viselkedik,* — megválasztották. A többiek pedig — *s ez a hitközség zöme,* — látva az áldatlan állapotokat, félreállottak. Sokan azt állítják, hogy a hitközség jelenlegi vezetősége ezért nem képviseli a hitközség egyetemét. Dr. *Barabás* Béla körorvos, *Balázs* László földbirtokos, dr. *Balázs* Gábor földbirtokos, *Bruckner* Ödön ny. főállatorvos, dr. *Gerő* Gyula ügyvéd, dr. *Mezei* Aladár ügyvéd, *Goldstein* Lipót földbirtokos, elöljárósági tag stb. nemcsak, hogy tiltakoznak az ellen, hogy a jelenlegi vezetőség a nevükben beszéljen, hanem nyiltan elítélik a főrabbi ellen folyó *„hajszát".*

Igy a főrabbi védelmezői. S közben egészen különös dolgokat mesélnek. Az ellenfelei hibáztatják társaságát, életmódját. Barátai azt mondják, hogy bizonyos gúnyversek — irógépen sokszorosítva, helyben és vidéken terjesztve — amelyek súlyosan becsmérelték és sértették a papot, *indították el a lavinát s* azok szerzőjét az egyik *hitközségi vezetőben tudják.*

Mint mond a főrabbi?

Lássuk azonban mit mond maga a *„vádlott"*, dr. *Friedmann* József, a hevesi főrabbi:

— Nekem csak annyi a mondanivalóm, hogy templomi szentbeszédeimért én, mint felekezetem papja *kizárólag a jó Istennek, lelkiismeretemnek és vallási meggyőződésemnek vagyok felelős.* A templom szószékét oly szent helynek tekintem, amelyen állva a pap, — meggyőződésem szerint — *isteni ihletséget nyer* és így egykori prófétáinkhoz hasonlóan arról a helyről *tántoríthatatlan erővel és lelkibátorsággal kell hirdetnie az Isten szellemét,* az erkölcsöt és a hazafias gondolatot, meggyőződéssel követve Jezsajás próféta szózatát:

„Szólj távolrahangzó hangon és ne gyengülj el. Mint a harsona hangozzék a te szavad és hirdesd az én népemnek az ő bűneit és Jákób házának az ő vétkeit (58. 1.)

Ime ez a hevesi főrabbi álláspontja s egyben ez volt védekezése a világi bíróságnál s nyilván ez lesz az egyházi fórumok előtt is, amelyek a fegyelmi során a végső szót ki fogják mondani. Számunkra nem várt más feladat, minthogy mindegyik fél álláspontját meghallgasuk és a *„helyreigazító nyilatkozat"* közlése folytán — *az objektivitás érdekében* — mindent a nyilvánosságra is hozzunk. Ezzel az *alkalommal* be is végezhetnők, ha nem hívnák fel figyelmünket még arra is, hogy a bírósági tárgyalás után történt megható szép epizód, amely miatt tulajdonképpen legelőször ez üggyel foglalkoztunk a maga valójában szintén másképpen folyt volna le. Lehet, hogy ez az újabb verzió az igazi:

— A tárgyalótermen át lakásába sietó *Gálbory* dr., törvényszéki elnök a vele ismerős *Friedmann* rabbi mellett elhaladva, kezet fogott vele és körülbelül ezt mondotta volna:

„Őszintén sajnálom, rabbi úr, hogy ebben az ügyben nekem kellett igazságot szolgáltatni".

•

Akár úgy volt, ahogy mi irtuk, akár így, ahogy itt olvasható, egy bizonyos: az egri törvényszék elnöke mélyen átérezte — *velünk együtt* — mennyire tragikus, ha egy felekezet híveit ekkora, mély szakadékok választják el attól, akinek hivatása őket összefogni, tanítani s a mai sivár világban legalább lelki békéjüket megteremteni...

Lévai Jenő

Tavaszi ruhaszükséglete beszerzése előtt feltétlenül tekintse meg a

filtex

Crepe Marocain

és

Cserebogár

műselyemanyagok legújabb párizsi mintáit

Kaphatók minden jobb szakmabeli üzletben

filtex

V, Szent István-tér 15

Igalban könnyen győzött az »egységespárti« független kisgazda

Az igali választás — amint az előrelátható vo.t — a volt független kisgazdapárti *Bánó* Iván könnyű győzelmét hozta. A választásról a következő telefonjelentések számolnak be:

Délben 12 órakor a következő volt a szavazatok állása: *Bánó* 5787, *Rainiss* 3719.

A szavazatok állása délután 2 órakor: *Bánó* 6986, *Rainiss* 4738. A zárórát már mindenütt kitűzték.

A választók legnagyobb része már leszavazott. Incidensek nem voltak. Öt órakor *Bánónak 2400-zal több szavazata van,* mint Rainissnak.

Délután 6 órálg a következő szavazatokat számolták össze:

Bánó 7001,
Rajniss 4705.

Három község szavazási eredménye még hiányzik. Az egesz nap folyamán semmiféle jedentősebb rendzavarás nem fordult elő.

A választás végeredménye a következő:

Bánó Iván 7481, dr. Rainiss Ferenc pedig 5029 szavazatot kapott.

Bánó Ivánt tehát 2452 szótöbbséggel a kerület országgyülési képviselőjévé választották.

Öngyilkos lett egy hetvenéves úriasszony, aki sohasem mosolygott, mert nem tudta megérteni a mai fiatalokat

Kedden lesz három hete, hogy *Breitner* István kereskedő bejelentette a rendőrségen: *édesanyja, özv. Breitner Istvánné eltünt Erzsébet-tér 8. szám alatti közös lakásukról.* A rendőrség erélyes nyomozása ellenére sem tudta megtalálni a hetvenés matronát.

Szombaton reggel azután *a Lánchíd karfáján egy női kabátot találtak.* A rendőrségre beidézték *Breitner* Istvánt, aki a kabátban felismerte eltünt édesanyjának ruhadarabját. Igy tehát megállapítást nyert, hogy *az idős úriasszony a Dunába ölte magát.*

Özvegy *Breitner* Istvánné férje kereskedő volt. Tíz évvel ezelőtt halt meg és ekkor a magára maradt özvegyasszony fiához költözött, akinek a Harmincad-utcában van képkeretező üzlete. Zárkózott természetű asszony volt, akit — az ismerősök állítása szerint — soha nem láttak mosolyogni. Kalap helyett selyemsálat hordott és állandóan magasszárú cipőt viselt. Típusa volt a régi, kedves, jóságos, békebeli öreg nénikéknek.

1932 november elsején költöztek az Erzsébet-tér 8. számú házba.

Breitner István és felesége egész nap az üzletben dolgoztak, *özvegy Breitnerné* pedig kilencéves unokájával otthon tartózkodott és a háztartást vezette. Néha átjárt a szomszédokhoz, akiknek különösen az utóbbi időben sokat panaszkodott.

— *Nem tudom ezeket a mai fiatalokat megszokni,* — mondotta, — *ha a régiek felkelnének sírjukból mennyivel jobb és szebb lenne a világ. Én mondom, nem érdemes élni!"*

Özvegy *Breitner* Istvánné *semmiféle búcsúlevelet nem hagyott hátra.* Kabátjának zsebében mindössze *két darab kemény kekszet találtak.*

Adler Illés emlékezete

*

Csendes és bánatos gyásszal áldozott vasárnap a budapesti zsidóság néhai tudós főpapja, dr. *Adler* Illés emlékének. Kilenc évvel ezelőtt hunyt el, váratlan hirtelenséggel — *áldozatként hivatásának* — a hatalmas népszerűségű főrabbi. *Hívei azóta sem tudták megtalálni méltó utódját,* s halálának évfordulóján is igen sokan zarándokoltak el a rákoskeresztúri temetőbe, sírjához, amelyet valósággal *elborítottak a hívők kegyeletük látható jeleivel.*

Adler Illés sírja ma már különben valóságos *zarándokhellyé* vált. A pesti zsidóság vallási tradícióihoz ragaszkodó része, ha nagy bánat éri, *itt keres vigasztalást* és ma már *csodálatos mondák* kezdenek keringeni a valásos hívek körében arról, hogy *Adler* Illés sírjánál mondott imáik miképen találtak meghallgatásra, elsuttogott vágyaik hogyan teljesültek. A főpapról, aki éetét áldozta szegényeiért, hívei körében — úgy látszik — halála után kivirágoznak a legendák...

WEISS FÜLÖP KAIRÓI UTAZÁSA. *Weiss* Fülöp a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke dr. *Káldy* Jenő, a Kereskedelmi Bank új igazgatósági tagjának és dr. *Erdély* József ügyvédnek a társaságában Kairóba utazott. Weiss Fülöp utazásának most sem pihenés a célja, hanem a pamut-tranzakciónak az egyiptomi kormánnyal való perfektuálása céljából utazott Kairóba. Ez a fontos tranzakció a magyar pamutipar ellátása céljából rendkívüli jelentőséggel bír és igy a kairói tárgyalások befejezése elé nagy érdeklődéssel tekintenek gazdasági körökben.

—:o:—

Meghalt a Kuria ügyvédi tanácsának az elnöke. *Szilágyi* Artur Károly dr. ügyvéd, udvari tanácsos, a Kúria ügyvédi tanácsának elnöke, a Budapesti Ügyvédi Kör társelnöke, 68 éves korában elhúnyt. Temetése február 21-én, kedden délután 3 órakor lesz a kerepesiúti temető halottasházából.

A bőkeboll

PYRAM CIPŐPASZTA

ismét kapható

Halálos szúrkálás

Pestszentlőrincen vasárnap este 10 órakor az Üllő-út és Losonczi-út sarkán *Rab* Gábor 29 éves hentest ismeretlen tettesek megtámadták és megszurkálták, majd elmenekültek. Az őrszemes rendőr talált rá a vértócsában fekvő emberre, akit életveszélyesen súlyos állapotban vittek a Szent István-kórházba.

Gázolt az autó

Vasárnap délután Rákospalotán a Szentmihályi-úton súlyos autóelgázolás történt. A szemtnuk állítása szerint a Bp. 27—712. rendszámú autó elgázolta *Gombai* József 15 éves hentestanoncot, aki kerékpárjával hazafelé igyekezett. Az autó a gázolás után elmenekült. A szerencsétlen fiút súlyos állapotban a mentők a gróf Károlyi-kórházba szállították. A rendőrség megállapítása szerint a Bp. 27—712. rendszámú autó *Sarlai-Schönberger* Ernő részvénytársasági igazgató tulajdona. A vizsgálat megindult.

Ötéves kisleány tűzhalála. *Tóth* Margit ötéves ujdalmandpusztai kisleány a szobában fát akart a kályhába rakni. Ruhája közben tüzet fogott és a gyermek súlyos égési sebeket szenvedet. Életbenmaradásához kevés a remény.

—o—

Titokzatos támadás Pestszentlőrincen. Éjfél után ismeretlen tettesek megtámadták Miklós Sándor pestszentlőrinci kazánkovácsot s úgy összeverték, hogy eszméletlenül esett össze. A mentők a sebesültet kórházba szállították.

—:o:—

BETÖRTÉK A MARKOVITS KALAPGYÁR ERZSÉBET-KÖRÚTI KIRAKATÁT. Szombaton délután izgalmas jelenetek játszódtak le a *Markovics-kalapgyár* Erzsébet-körút 27. sz. alatt lévő fióküzlete előtt. A gyár a késő délutáni órákban állította ki legújabb, páratlan ízléssel elkészített tavaszi modelljeit, amelyeknek hatalmas tömegű bámulója akadt. *Néhány perccel később, amikor a női kalapok a kirakatba kerültek, az árakat is nyilvánosságra hozták, amely után szinte megrohamozták az Erzsébet-körúti kalapszalónt.* Csakhamar rendőr érkezett, ekkorra azonban a tömeg, amely nem akart a kirakat mellől tágítani, *benyomta a hatalmas üvegtáblát.* Sérülés szerencsére nem történt.

—o—

TÖBB MINT 800 CÉG 9000 M² HELYIGÉNNYEL JELENTKEZETT EDDIG A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRON VALÓ RÉSZVÉTELRE.

Magyarország külkereskedelmi szervezeteinek átépítése idején érdekes megállapítani azt, milyen felfokozott készséggel törekszik a magyar gyáripar, a kisipar és a mezőgazdaság minden az exportra kínálkozó komoly lehetőség kihasználására. Jellemző e tekintetben, hogy *a május 6-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárra* február közepéig közel 800 kiállító cég jelentkezett és hogy ezek a cégek a vásár területéből eddig kb. 9000 m²-t már le is kötöttek. A felfokozott érdeklődést különösen akkor látjuk, ha figyelembe vesszük, hogy az 1932. évi vásáron összesen 1100 cég jelent meg és helyigényük 13.000 m²-t tett ki. Ha tudjuk azt, hogy a vásár megnyitásáig még mindig két és fél hónap van hátra és hogy más években február közepéig alig 600 cég jelentkezett, mert a kiállítók zöme csak a vásárt megelőző utolsó két hónapban jelentkezett a részvételre, örvendetesen megállapítható, hogy a magyar gazdasági élet töretlen vitalitással törekszik minden adódó exportlehetőség kihasználására. A vásár helykiosztási munkálatai különben e hét végén már megindulnak s éppen ezért az utolsó napokban ismét újabb lendületet kapott a kiállítók jelentkezése a vásáron.

„Só Hermann" a „Panama-Streeti" színházban

(Forrai Zoltán rajza.)

„SÓ HERMANN": — *Konferanszié úr, csapnivalóan rosszak ezek a számok!*
A KONFERANSZIÉ: — *Várja meg a következőket, azok bizonyára jobban fognak tetszeni uraságodnak!*
„SÓ HERMANN": — *Attól tartok, hogy ezek után a kulisszák mögöttiek sem lesznek jobbak.*

Egy megrázó új háborús könyv

Lévai Jenő: Éhség, Arulás, Przemysl

FRISS UJSÁG:

Lévay Jenő: „Éhség, árulás, Przemysl". A világháború egyik leghősibb fejezete Przemysl védelme volt. Ezer és ezer hős magyar katona emlékszik vissza azokra a véres borzalmakkal fűtött és telített hónapokra, amelyeket ennek a várnak védelmében éltek át. *Lévay* Jenő, aki mint vártüzér *szenvedő tanuja* volt a przemysli harcoknak, az ujságíró biztonságával jegyezte fel most már harmadik kiadásban megjelent könyvében Przemysl történetét. *Nemcsak érdekes, de izgalmas, sőt lebilincselő ez az írás.*

Hétfői Napló.

Dr. *Elek* Hugó lapja írja:

Lévai Jenő: Éhség, Árulás, Przemysl. A háborús irodalom sok sikerült terméke között is *fokozott figyelmet* érdemel *Lévai* Jenő most megjelent könyve, az *„Éhség, Árulás, Przemysl"*. Egy ujságírónak lebilincselően érdekes feljegyzéseit foglalja magában ez a *minden háborús regénynél izgalmasabb könyv. Lévai* Jenő, mint tüzérségi megfigyelő vett részt a przemysli harcokban, de mint ujságíró, *éber* szemekkel figyelte meg mindazt, ami Przemyslben történt és ami a volt monarchia legfontosabb erődjének elvesztésére vezetett. A magyar hősiesség éposza az *„Éhség, Árulás, Przemysl"*, amely úgy újszerű témájánál, mint feldolgozási módjánál fogva *értékes gazdagodása a háborús irodalomnak* és amelynek külön értéke 100 érdekesnél érdekesebb przemysli fényképfelvétel.

Magyarország.

kritikája így hangzik:

Przemysl regénye. A vár évtizedeken keresztül katonai büszkeségünk elefántcsonttornya volt. Rettenetes erejű ágyúk, betonköltemények és titokzatos hadigépek tömege egyesült abban a fogalomban, hogy „Przemysl". Ugy képzeltük a dolgot, hogy nagyhatalmi állásunk tövében ez a vár a megdönthetetlen sarokkő. A háború alatt azután kiderült, hogy a sarokkő vacak alkotmány volt, rettenetes erejű ágyúi múzeumból szabadságolt őslények, géppuska-ezredeinek ereje álom és Przemysl-ben honvédezredek véréből és húsából kellett védőfalat verni, mert bebizonyosodott, hogy a honvéd az egyetlen megbízható tényező abban a várvédelemben, amelynek tárgyáról az ostromló oroszoknak megbízhatóbb kézikönyveik és térképeik voltak, mint Kuzmaneknek.

Lévai Jenő könyve, „Éhség, Árulás, Przemysl" leplezetlenül megmutatja a várat és védelmet. Megmutatja, hogy Przemysl egyik legtragikusabb hazugsága volt a kettős monarchiának, amely — sajnos — bővelkedett az ilyen hazug Potemkin-falvakban. Megmutatja az árulást, amely mindenhová beférkőzött ebben a fészekben, amely duplára emelte azt a véráldozatot, ami elkerülhetetlen volt, amely megkötötte a hősök védekező kezét. Ha olvassuk a várba bevonuló orosz parancsnok kijelentését, azt kell hinnünk, hogy Przemyslben többségben voltak az árulók. Szomorú hősköltemények fognak születni Tamásy honvédeinek szörnyű szenvedéseiről, önfeláldozásáról és a virtusról, amit az éhség sem tudott elpusztítani. Lévai könyve az első ilyen hősköltemény, telve számokkal, adatokkal, okmányok és helyszínen készült feljegyzések megdönthetetlen adataival. Sajnos, a magyar történelemnek igen sok ilyen hőskölteménye van...

(dkl.)

Egy hónapra feltámad a przemysli „Tábori Ujság"

A przemysli vár legendás háborús ujságja, a *„Tábori Ujság"* feltámad! Csakhogy ezúttal nem várvédő honvédek szerkesztésében jelenik meg, hanem kis *cserkészek* fognak *ezzel, az immár történelmi patinájú címmel* lapot kiadni. A gödöllői cserkész-jamboree napilapja azonban túltesz przemysli névrokonán, mivel a háborús *„Tábori Ujság"* csak három: magyar, német és lengyel nyelven jelent meg, ezzel szemben a cserkészek *„Tábori Ujság"*-ja *négy* nyelven fog megjelenni. Igaz viszont, hogy a gödöllői gyermek-katonák *„valamivel"* kellemesebb körülmények között adják ki lapjukat...

Most jelent meg a III. kiadás!
(Néhány hét alatt elfogyott 20.000 példány)

Lévai Jenő

ÉHSÉG, ÁRULÁS, PRZEMYSL

című háborús könyvéből.

A napilapok egyöntetű kritikája:

„...Az utolsó évek legsikerültebb, legizgalmasabb, legértékesebb háborús könyve"

360 oldalas hatalmas kötet, gyönyörű kivitel, 100 eredeti kép műnyomópapíron

A III. kiadás ára CSAK: 2.90 P

Kapható minden könyvkereskedésben és IBUSz-pavillonban, s a MAGYAR HÉTFŐ kiadóhivatalában (VI., Rózsa-utca 111).
Vidékre bérmentve küldjük meg.

Törvényszéki naptár

Hétfőn

A *Ruttkay* Gábor koronaőrszázados meggyilkolásával gyanusított *Littke* Kálmánné bűnügyét hétfőn, február 20-án reggel 9 órakor kezdi tárgyalni a büntetőtörvényszék *Szemák*-tanácsa. (I. emelet 26.) A tárgyalás külön érdekessége, hogy egy próbababa fogja Ruttkay századost megszemélyesíteni. (A tárgyalásra, melyet nagy érdeklődés előz meg, jegy már nem kapható.)

Kedden

Az *Itélő tábla Polgár*-tanácsa (II. em. 22.) a tragikus körülmények között elhunyt *Faragó* István özvegye ellen özv. *Deák* Ferencné által indított 10.000 pengős kártérítési pert szenvedett.

Faragóné édesapja Drexler volt, az ismert Andrássy-úti kávéház tulajdonosa, aki végrendeletileg vagyonából tizezer pengőt Deáknére hagyott. Halála előtt azonban visszavonta ezt a rendelkezését. Ennek ellenére Deákné pert indított leánya, özvegy Faragóné ellen. Ez a kártérítési kereset már a negyedik a Faragó család ellen. Szomorú érdekessége az ügynek, hogy eddig hatan haltak meg tragikus hirtelenséggel akik ezekben az ügyekben szerepeltek.

Krisch Jenő a Vas-utcai kereskedelmi iskola igazgatójának *Kmetty* István tanár felesége ellen indított sajtóperében hétfőn ítélkezik a büntető törvényszék *Miklós*-tanácsa. (II. emelet 2.)

Szerdán

A Központi járásbíróság tárgyalja O. István banktisztviselő ellen, a közgyám által indított gyerektartási pert. A kereset szerint O. István viszonyt folytatott egy nővel, aki feleségével egyidőben gyermeket szült. Az alperes a tárgyaláson azt akarja bebizonyítani, hogy nem ő, hanem egy barátja folytatott viszonyt a törvénytelen gyerek anyjával. (Központi Járásbíróság, földszint 5. alatti helyiségében 10 órakor kezdődik.)

Csütörtökön

A törvényszék Ehrlich-tanácsa két nővér pereskedését tárgyalja. Faragó Erzsébet perelte nővérét Faragó Rózát, akitől 4000 pengőt követel azon a címen, hogy az húsz éven át élősködött az ő nyakán, soha egy fillért nem adott haza és keresetét titokban elrejtette. A beperelt nővér szerint azonban nem jogos a kereset, mert Faragó Erzsébet gyengeelméjű és jelenleg is gondnokság alatt van, tehát nem is perelhet. (A tárgyalás a törvényszék 40-es termében 11 órakor kezdődik.

Pénteken

Az I—III. kerületi járásbíróság (Fő-u. 70. földszint 14.) tárgyalja Péter Ferencnek báró Eibel Antal ellen indított perét. Péter Teréz, mint szobalány állt alkalmazásban Eibel bárónál, akinek harapós kutyája véresre marta a szerencsétlen lány combját, aki férjhezmenési lehetőségének csökkenése címén pereite a bárót. Báró Eibelt ebben az ügyben a büntető törvényszék gondatlanságból okozott testi sértés címén vonta felelősségre, de fel is mentették. Ennek ellenére Péter Teréz megindította a polgári pert.

Szombaton

A Központi Járásbíróság (Vidsz. 35) Szűcs Antalnénak férje ellen indított nőtartási perét tárgyalja. Az ügy előzménye az, hogy az anyós késsel támadt menyére és azt kiabálta: „Elvetettétek a fiamat, most haljatok meg ti is." A családi botrány után az anyós hazavitte fiát, aki ellen felesége nőtartási pert indított.

3 első nap férfiruha-rendelésre! Február 20—22-ig férfiszabótermemben finom szövetmaradékokból rendelhető mértékután remek kivitelű férfiöltöny 40 pengőért. „Divat uriszabóság", Erzsébet-körút 1., I. em.

Társasági pletyka az,

— hogy egyik ismert fiatal írónk két évvel ezelőtt nagy hozománnyal és havi apanázzsal feleségül vette egy pesti vasbútorgyáros leányát. Eleinte pontosan kézhez kapta az ígért összegeket, míg három hónappal ezelőtt a gazdag após minden magyarázat nélkül beszüntette az apanázs folyósítását. A fiatal író eleinte szépszóval igyekezett apósát jobb belátásra bírni, majd mikor ez hiábavalónak bizonyult, elköltözött a közös lakásból és *házasságszédelgés, valamint csalás címén feljelentést tett.* Periratában azzal érvel, hogy ha a törvény a nőt védi a házasságszédelgő férfiakkal szemben, úgy meg kell védeni a „védtelen férfiakat" is a házasságszédelgő apósokkal szemben.

PROGNÓZIS: Sok per fog megindulni a „házasságszédelgő" apósok ellen...

*

— hogy nagy viharok előzték meg az ismert iparmágnás fiának házasságát. A fiatalember volt barátnője gördített akadályokat a készülő házasság elé. Az iparmágnás erre nagyobb összeggel végkielégítette ő-nagyságát, mire megtartották az esküvőt. A végkielégített barátnő azóta állandóan egy fiatal, jólszituált arisztokrata társaságában látható az előkelő mondén mulatóban.

*

PROGNÓZIS: Iparmágnás után igazi... hogy egyik este pofon csattant el az előkelő nagymezőutcai lokál páholyában. A pofont a mulató egyik szőke táncosnője adta és az ismert fiatal textiles kapta. A pofon természetesen nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert a harcias táncosnő a pofont karmolásokkal is fűszerezte és a fiatal textiles veres arccal hagyta el az egyoldalú csata színterét...

*

PROGNÓZIS: *Pofozkodásokkal csinálnak „hangulatot" a mulatókban a táncosnők...*
hogy a fiatal földbirtokos, aki a két év előtti ismeretlen margitszigeti-botrány egyik főszereplője volt, állandóan a megszűnt Papagáj egyik táncosnője társaságában látható. Reggeltől—estig az egyik körúti kávéház eldugott páholyában ülnek. A fiatalember papája pedig büszkén meséli barátainak, hogy fia mennyire megváltozott, megkomolyodott és a pezsgős murik helyett a Balatonmelletti birtokon — telel.

PROGNÓZIS: *Új apai botrány a láthatáron.*

Egy matróna szerelmi tragikomédiája

Házat ajándékozott szerelmének, egy negyvenéves nős tisztviselőnek, majd durva hálátlanság miatt visszaperelte, mert érzelmei nem találtak viszonzásra

Néhány nap mulva rendkívül érdekes ügy kerül tárgyalásra a járásbíróságon. *Egy hetvenéves úriasszony késői szerelmének bonyodalmai kerülnek a bíróság elé egy ház visszaperiési ügyének tárgyalásával kapcsolatosan.*

B. J. földbirtokos néhány évvel ezelőtt meghalt. Özvegye a földbirtokot pénzzé tette és ezen az összegen háromemeletes bérházat vásárolt a fővárosban. Csendes magányban teltek a hatvannyolc éven felül levő, gyermektelen úriasszony napjai. Budapesti házának egyik **elsőemeleti lakását**, amely négy szobából állott, pazarul rendezte be.

A magára maradt özvegy, hogy ne legyen egyedül a nagy lakásban, két szobáját albérletbe adta. Az albérlő egyik nagy exportcég alkalmazottja volt, aki feleségével költözött az albérleti szobákba. Az új albérlő, a *férj negyvenöt éves, rendkívül jó megjelenésű, rokonszenves férfi*, felesége néhány évvel fiatalabb.

Az albérlő és a háztulajdonosnő lassanként összebarátkoztak, mindennapos vendégek voltak egymásnál. Ez a barátság, anélkül, hogy a tisztviselő és a felesége észrevették volna, *szerelemmé fejlődött a matrónában.*

A hetvenéves úriasszony, hogy minél jobban megkedveltesse magát albérlőjével és szeretetébe férkőzzön, *háromemeletes bérházát a tisztviselőre és feleségére íratta azzal a feltétellel, hogy a ház haszonélvezete élete végéig az övé marad.* A házaspár érthetően nagy örömmel fogadta az ajándékozást, aminek következtében ismét jobb viszonyok közé kerültek. A házaspár a házátírás után közös háztartást vezetett a matrónával és a tisztviselőék családtagként kezelték az idős úriasszonyt.

Ez a barátság azonban nem tarthatott sokáig, mert több ízben előfordult, hogy *amikor a tisztviselő felesége valamilyen okból nem tartózkodott a lakásban, a matróna agresszíven kezdte követelni a férj szerelmét.* A tisztviselő egy ideig *felesége előtt is titokban tartotta ezeket a támadásokat.*

Ez a tragikómikus szerelmi háromszög azonban nem maradhatott sokáig titokban. Egy ideig csak suttogva beszéltek róla a ház lakói, majd később már nyiltan, végül utcahosszat ujjal mutattak a szerelmes matrónára. B. J.-né is tudomást szerzett a pletykákról, megszakította a barátságot az új háztulajdonosokkal, majd pedig *durva hálátlanság címén pert indított ellenük, kérve a bíróságot, hogy az adományozást érvénytelennek mondja ki.*

Hosszú pereskedés indult meg a matróna és a házaspár között, amely úgylátszott, hogy végül is B. J.-né győzelmével fejeződik be. Az új tulajdonosok végső kétségbeesésükben, hogy az álom szertefoszlott, vidéken férjnél levő lányukhoz fordultak anyagi segítségért, hogy tovább tudják vinni a pert.

Most azután újabb bonyodalmak keletkeztek. A lányuk közölte a szülőkkel, hogy megtakarított pénzéből egy fillérje sincs, mert férje beleszeretett egy tanítónőbe és arra költötte el utolsó vagyonkáját is. A szülők megdöbbenve értesültek gyermekük tragédiájáról. Az apa leutazott abba a vidéki városba, ahová a lánya férjhez ment, hogy megbeszélje vőjével a teendőket. Ugyanekkor azt is elhatározta, hogy felkeresi a tanítónőt és figyelmezteti kötelességére. Itt újabb meglepetés érte az apát. *A tanítónő szülei felajánlottak 15.000 pengő kártérítési, ha a hűtlen férj feleségül veszi lányukat, a tanítónőt.*

Ezt az ajánlatot *a megcsalt feleség elfogadta és így a szülők újabb anyagiakhoz jutottak*, amivel tovább folytathatják perüket s a nevükre átírt ház megtartása érdekében.

Király Színház
minden este
Kadétszerelem

Haszonlesésből elkövetett büntett?

Letartóztatás várható a Rókus-kórházi robbanás ügyében

Mint ismeretes, szombaton délelőtt halálos kimenetelü robbanás történt a Rókus-kórház fertőtlenítőjében. Kazánpróbát tartottak, amelyen résztvett a kórház okleveles fertőtlenítőmestere: *Fekete* István és két altiszt: *Hertelendy* András, valamint *Papp* József.

A borzalmas szerencsétlenség után rendőri bizottság szállt ki a helyszinre, hogy megállapitsa, kit terhel a katasztrófáért a felelősség? *A szemlén résztvett a fertőtlenitő gépet szállitó cég mérnöke is.* Kihallgatásakor azt mondotta, hogy a kifogásolt vasfoggantyú, amelynek széttörése okozta minden valószinüség szerint a szerencsétlenséget, a főváros előzetes engedélye alapján készült el.

Hétfőn hallgatja ki *Szrubán* Dezső dr. rendőrtanácsos a halálkazán szállítóit és az átvevő mérnököt. A kihallgatás után dől el, hogy *nem bünös könnyelmüség, illetve haszonlesésből elkövetett büntett okozta-e a szerencsétlen Fekete István halálát?* Ha ez bebizonyulna, *letartóztatják* a tragédia előidézőjét.

Vasárnap a késő esti órákban érdeklődtünk a Rókus-kórházban a két súlyosan sebesült altiszt állapota iránt, ahol azt a felvilágositást kaptuk, hogy *mindketten nyugodtan töltötték a napot* és remény van felgyógyulásukhoz.

A vidéki városok polgármesterei vasárnapi budapesti kongresszusukon tiltakoztak az adóemelések ellen

A *Magyar Városok Országos Kongresszusa* vasárnap a budapesti városházán kongresszust tartott, melyen a városok polgármesterei teljes számban megjelentek. A *Nendtwich* Andor pécsi polgármester elnöklésével tartott kongresszusi ülés napirendjén igen fontos kérdések szerepeltek. Mindenekelőtt *a kormány legutóbbi új adórendeleteit vitatták meg*, melynek során a polgármesterek kifejezést adtak a városi polgárság hangulatának és rendkivül súlyos helyzetének. Rámutattak arra, hogy

az újabb adóterhek teljesen elviselhetetlenné teszik a városi polgárság létezését, miután ezek az intézkedések nem vették figyelembe a már amúgy is agyonterhelt városi polgárok teljesitőképességét, de katasztrofális következményekkel járnak ezek az intézkedések a vidéki városok háztartási helyzetére is.

Erre való tekintettel *a vidéki városok polgármesterei az adórendeletek méltányos módositását kérik a kormánytól.*

A vidéki városok súlyos anyagi helyzetét elsősorban — az adórendelkezéseken kivül — az úgynevezett *Speyer-kölcsönök* kamat- és tőketörlesztési kötelezettsége idézi elo. E tekintetben azt kérik,

rendelje el a kormány július 1-től kezdve e kölcsönszolgáltatások felfüggesztését,

vagy a transferalapba befizetett kölcsöntörlesztési pénzekből adjon a kormány a városoknak megfelelő kölcsönt.

A közigazgatás rendezéséről szóló törvény módositása tekintetében az a kivánságuk, hogy a megyei városokat költségvetési és zárszámadási szempontból *vonják ki a megyei hatóságok felügyelete alól* és helyezzék a kormány hatásköre alá.

A Magyar Városok Országos Kongresszusa a vasárnapi ülés anyagi természetü határozatait hat pontba foglalta és azt memorandum formájában hétfőn délelőtt polgármesteri küldöttség adja át *Imrédy* Béla pénzügyminiszternek. Kérik a városok többek között:

1. a külföldi fizetőeszközökben felvett kölcsönök tőke és kamattörlesztésének 1933. évi július 1-től kezdődő egy évre való felfüggesztését, a városok külföldi hitelezőivel való megegyezés előkészitését, a kölcsönök kamatainak megfelelő leszállitásával, vagy pedig a városok részére a transferalapból megfelelő összegü kölcsön kiszolgáltatását ugy, amiként az legutóbb az állam javára is történt.
2. a függőkölcsönök lejárati idejének 1934. évi junius hó 30-ig való egységes meghosszabbitásának kieszközlését, a tőketörlesztéseknek felfüggesztését és ez idő alatt ezeknek hosszúlejáratú törlesztéses kölcsönökké való átalakitásának előkészitését;
3. ugy a törlesztéses, mint a függőkölcsönök rendezéséig is a városok fizetési zavarainak megszüntetése céljából forgótőke biztositását;
4. a fázisrendszerre való áttérés miatt a városokat a forgalmiadók hozadékában ért veszteségek teljes és intézményes megtérítését;
5. az állami feladatok áthárításának és a belőlük folyó terheknek megállitását és az eddig áthárított terhek fokozatos visszalejelentését, azzal, amint azt az államháztartás helyzete megengedi;
6. az önkormányzati jövedelmek elvonásának megszüntetését, a már elvont jövedelmek fokozatos visszaadását.

Edényvásár

Zománcedények

Zománcedény-ujdonságok
Uj kivitel, elsőrendü minőségü
Lábasok vagy fazekak

	5	4	3	2	1½	1	¾	½ l
P	2.68,	2.28,	1.78,	1.38,	1.18,	—.88,	—.78,	—.65

Visszamaradt tétel, kb. 600 darab
Nyeles forraló zománcozott, fekete vagy barna ¾ l —.58, ½ l ... —.38

Vörös zománc lábasok és fazekak, fémnehéz

	4	3	2½	2	1½	1	¾	½ l
P	3.20,	2.68,	2.48,	2.18,	1.48,	1.28,	1.10,	—.90

Háztartási gépek

Dióőrlő	1 db.	1.38
Kávédaráló	1 db.	2.68
Konyhamérleg 5 kg-ig használható		5.48

Bádogáruk

Tortaforma	22	20	18 cm	
1 db. P	—.98	—.85	—.75	
Puddingforma	18	16	14 cm	
1 db. P	1.95	1.78	1.48	
Püspökkenyérforma	36	30 cm		
1 db. P	—.88	—.78		
Sütőtepsi	40	36	32	29 cm
1 db. P	1.38	1.18	—.98	—.88

Alpakka evőeszközök

Evőkanál vagy villa	1 db.	—.78
Evőkés	1 db.	1.48
Kávéskanál	1 db.	—.38
Deszertvilla	1 db.	—.72
Deszertkés	1 db.	1.28

Üvegáruk

Boroskehely szépen csiszolt, 1 db. —.48, —.38, sima —.32,		—.24
Vizes- és söröspoharak csiszolt	1 db.	—.28, sima —.18, —.12
Kompót-tál csiszolt	1 db.	1.50
Kompót-tányér hosszúkás	1 db.	—.45
Vizespohár hengerelt	1 db.	—.12
Boros készlet csiszolt, 6 szem.		2.38

Nikkelezett cikkek

Fogpiszkáló-tartó	1 db.	—.88
Papírszalvéta-tartó	1 db.	1.38
Kenyérkosár	1 db.	1.78
Teaszűrő alpakkából	1 db	—.88

Faáruk

Húsdeszka 28 cm.	1 db.	—.48
Húskalapács	1 db.	—.58
Evőeszköz-tartó	6 részes	3 részes
1 db. P	—.88	—.68
Húsdeszka jávorfa	35	32	28 cm
1 db. P	1.48	1.18	—.98
Fehérneműszárító	4-ágú	3-ágú	2-ágú
1 db. P	—.98	—.78	—.58
Felszolgáló-tálca	57	52	48 cm
1 db P	1.68	1.38	1.28

Acéláruk

Zöldségkés	1 db.	—.18
Zöldségkés rozsdamentes	1 db.	—.75
Konyhakés	1 db.	—.95, —.68
Konyhabárd	1 db.	2.48

Szavatoltan jól járó
Eredeti schwarzwaldi ingaórák 1 db. P 1.90

Kőedények

Karimástál színes és fehér	29	25	18 cm	
1 db. P	—.98	—.88	—.50	16½ cm —.38
Vizeskorsók színes 1½ literes darabja		—.98, ½ literes		—.48
Bordástál 30 cm, színes			1 db.	—.98
Mosdótál ¾4 cm, színes és fehér			1 db.	—.98
Mosdókorsó színes és fehér			1 db.	—.98
Bordás-készlet 1 készlet = 4 db.				—.88
Tejesbögre 1½ literes, színes, 1 db.				—.88
Főzelékestál 29 cm. fehér			1 db.	—.98

Aluminiumáruk

RENDKÍVÜL OLCSÓ AJÁNLAT!
Konyhaedény-garnitura
aluminiumból, 10 részes: 5 konyhaedény, 1 nyeles serpenyő, 1 tojásütő, levesszűrő-, habszedő- és merőkanál
összesen 9.80

Lábasok fényezett kivitelben

	18	16	12 cm
1 db P	1.48	1.18	—.78

Merőkanál vagy villa	1 db.	—.68
Habszedő-kanál	1 db.	—.78
Tésztaszűrő	1 db.	—.96
Rántottasütő	1 db.	—.88
Nyeles forraló	1 db.	—.96

COMVIN
RUHÁZ BLAHA LUJZA TÉR 1

A női közlekedési rendőr...

— Borzasztó, hogy a nők mennyire *elözönlik a férfipályákat.*

— Telijesen igaza van. Itt van például a *Klein* felesége. A férj nagyszerűen keres, de az asszony is külön hivatást űz. Képzelje, *közlekedési rendőrnek* készül.

— Ez egy marhaság. Miből gondolja, hogy pont közlekedési rendőrnek készül?

— Na hallja! Abból, hogy *minden félórában más férfi felé tárja ki a karjait.*

SZINHÁZ

A vidéki színészet védelme

A vidéki színházigazgatók tele vannak panasszal. A műkedvelőkérdést legutóbb szabályozták ugyan, *a műkedvelők azonban továbbra is nyugodtan rendezik előadásaikat a színházi évad tartama alatt is,* mert a színházigazgatók nem merik megtagadni hozzájárulásukat az előadások megtartásához, ha azt helyi hatalmasságok kérik. Másik nagy fájdalmuk a színházigazgatóknak a színdarabok anyagdíjának és jogdíjának újabb szabályozása, mi lehetővé teszi, hogy *a színházi ügynökségek elképzelhetetlenül nagy díjakat követeljenek tőlük* ilyen címeken.

Harmadik nagy sérelmük a vidéki színigazgatóknak *a daltársulatok működése.* Ezek a minduntalan felbukkanó társulatok nagy károkat okoznak a színházaknak, mert amúgy is gyér közönségük egyrészét elvonják tőlük.

Az első sérelem ügyében az Országos Színészegyesület a belügyminiszterhez fordul és a műkedvelői-rendelet olyan módosítását kéri, hogy *műkedvelői előadás a színházi évad alatt még a színházigazgatók beleegyezésével se legyen tartható.* Az ügynöki díjak tekintetében a kereskedelmi miniszter ígért rendezést, a harmadik sérelmet pedig máris orvosolta a belügyminiszter. *Fülei-Szántó* Endre dr. miniszteri osztálytanácsos, a vidéki színészet országos felügyelője közölte a Színészegyesület vezetőségével, hogy a belügyminiszter elkészült rendeletével, amely a daltársulati kérdést rendezi. *A rendeletnek kihágási szankciója van* és így azt minden érdekeltnek be kell tartania. *Elejét veszi a rendelet annak, hogy a jövőben daltársulat elfoglalja a koncesszionált színházigazgatók városait.*

—o—

A Kadettszerelem nagy sikere. A Király Színház megtalálta a *Kadétszerelem*-ben üdvösségét, mely egy csapásra a legjobban menő budapesti színházzá avatta a színházat. *Gyöngy—Békeffy—Szilágyi* pompás operettje egész héten minden este színre kerül és rövidesen harmadik jubileumát ünnepli.

HETI PROGRAM

(Vágja ki és őrizze meg.)

Hétfő 20 Aladár

Este 7 órakor: Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetségének hangversenye a rádióban. — 7.45-kor: Színműelőadás a Stúdióból: „Ellák".
Este 7 órakor Komjádi Béla vizipóló-előadása a MUSz-ban. — Este fél 9 orakor a budapesti ügyvédirodai kisasszonyok egyesületében (Lipót-körút 15.) dr. Bernfeld Imre előadása „Meller Rózsi bűnügye" címmel.

Kedd 21 Eleonóra

Este 7 órakor Prasznovszky Iván előadása a Cobden Szövetségben. „A modern diplomácia a magyar nemzeti törekvések szolgalatában" címmel. — Este 8-kor dr. Éber Antal előadása a Budai Klubban „Aktuális gazdasági kérdésekről" cimen.
Este 9.15-kor: **Bartók Béla zongorahangversenye a rádióban.**
Német-magyar jelmezbál a Gellértben. — Este fél 7: Az Orvosi Kaszinóban W. Stekel bécsi pszichoanalitikus előadása orvosoknak.

Szerda 22 Péter székf.

Délután 6 órakor a Magyar Néprajzi Társaság felolvasó ülése az Akadémián. — Este fél 9-kor felolvasás és hangverseny az Erzsébetvárosi Demokrata Körben.
Este 7.30: „Faust" előadásának közvetítése az Operából a rádióban.
Marcel Journet vendégszerepei az Operában. — Fél 9-kor Kentner Lajos zongoraestje a Zeneakadémián. — 8-kor: A Lipótvárosi Kaszinóban W. Stekel előadása.

Csütörtök 23 Damián Péter

Este 8.15: Vígjátékelőadás a Stúdióból: „Te csak pipálj, Ladányi!"
Este fél 11-kor vidám tarka est a Fészek Klubban
Mahler szimfóniája: „Das Lied von der Erde", a Vigadóban.
A GRAND HOTEL. (A 7 STAR FILMJE). hollywoodi premierje. (Este fél 10 órakor a RÁDIUS-mozgóban.)

Péntek 24 Mátyás

Este fél 7-kor németnyelvű különleges tanfolyam a Bajza-utcai népművelési telepen.
Este 7.30: „Gioconda" előadásának közvetítése az Operából a rádióban.
Magyar-lengyel táncest a Pannoniában.

Szombat 25 Géza

Este 7.45: „A színház és a nemzeti kultúra". Márkus László előadása a rádióban.
Kósa György, Márkus László és Mohácsi Jenő „Árva Józsi három csodája" című mesejátékának bemutatója az Operaházban.

Vasárnap 26 Farsang-vasárnap

Sportesemények: MTK-pálya. Hungária—Szeged d. u. 3. Ujpesti Stadion: Ujpest—Soroksár d. u. 3. Nagyszombat-u. III. ker.—Kispest Tiszti Vívó Klub I o. kardcsapatbajnokság. Ujpest Kultúrházban. UTE jun. tőrverseny. Ügetőverseny.

Hétfői Péter és Pál beszélgetése a talpfa-panamáról

Szín a Körút. Hétfői Pál nagy bőrönddel siet és találkozik Hétfői Péterrel.

Hétfői Péter: No ez a hét már megint magával kezdődik. Minden hétfőn reggel belebotlom magába. Hova siet ezzel a nagy bőröndel?

Hétfői Pál: Üzletet nyitottam.

— Csak nem a rendőr elől menekül?

— Már megint kezd sértegetni? Nem úgy nyitottam üzletet, ahogy maga gondolja... *Önállósítottam magam a szakmámban.*

— Milyen szakmában?

— Azelőtt az Elektromos Művek alkalmazottja voltam, de leépítettek. *Most konkurenciát csinálok nekik.*

— Hogy-hogy?

— Én látom el árammal a kereskedőket. Gyertyákat árusítok! Ez ma a legjobb üzlet. Én világítom meg a budapesti kirakatokat.

— *Most már tudom, miért olyan sötétek.* Mintha olajmécsessel világítanák őket.... Az olajról jut eszembe: *mit szól a talpfapanamához és Szterényi szerepéhez?*

— *Mit jön nekem ilyen régi békebeli kérdésekkel?*

— Maga még ott tart? A legújabb panamáról beszélek. Vizezték az olajat, amellyel a talpfákat telítették.

— A *milimárik?*

— Ki beszél itt milimárikról? Egy vegyészeti gyár kevert vizet az olajba.

— *Szűrték azt a vizet, szűrték?*

— Már miért szürték volna?

— Hallottam valamit a vízszűrő-panamáról...

— Az más! Én az olajpanamáról beszélek.

— Ne mondja... Egy új panama? Borzasztó, hogy én egyikben sem lehetek benne...

— Na és mit szól a *mezőkeresztesi* affélhez?

— Ott is lelepleztek valami panamát?

— Hát még azt sem tudja, hogy onnan kiutasították az ujságírókat? Többek közt egy *newyorki ujságírót is.*

— Azt az alacsony tömzsi fekete ujságírót?

— Kiről beszél maga, az Istenért?

— Arról az ujságíróról, aki mindig ott ül a *Newyorkban* a sarokasztalnál...

— Maga szerencsétlen, nem a Newyork-kávéházról van szó, hanem *amerikai* ujságíróról.

— Ja úgy, azt nem ismerem... És ki utasította ki?

— *A Borbély.*

— A mai gazdasági viszonyok mellett?

— Hogy jön ez a gazdasági viszonyokhoz?

— Na hallja, *egy borbély ma kiutasít egy amerikai vendéget az üzletéből!*

— Bizony Isten, maga hétről-hétre hülyébb lesz! *Borbély-Maczky* főispán utasította ki a külföldi ujságírókat a kerületből. A választás miatt...

— *Az ellenzéki jelöltre akartak szavazni?*

— Na hagyjuk ezt, látom úgysem érti, hogy miről van szó.

— Dehogyis nem. Biztosan ők is *vizezni akarták az olajat, amivel meg volt kenve a választási apparátus...*

— *Ebből elég volt!* Mondja inkább, mi a véleménye az amerikai elnök elleni merényletről?

— *Bántották a Wilsont? Pedig annak csak tizennégy pontja volt...*

— De ki beszél itt Wilsonról? Az már rég meghalt.

—Megölték a merénylők?

— Nem a Wilsont! *Roosevelt* elnök ellen követtek el merényletet...

— Azt nem ismerem...

— Roosevelt, Amerika újonnan megválasztott elnöke. *Béna ember.*

— *Megbénult a merénylettől?*

— Már azelőtt is béna volt. A merénylő golyói nem őt találták.

— Akkor mégis csak helyes, hogy kiutasították azt az amerikai ujságírót...

— De mi köze annak a merényletheez?

— *Hát nem ő uszított Roosevelt ellen?*

— Maga már egészen meghülyült. Tudja mit, hagyjuk inkább ezt a témát is... Mondja inkább, *mit szól hozzá, hogy Hitler nősül?*

— *Meg vagyok nyugodva. Most legalább nem lesz Hitler-diktatúra* .. És kit vesz el?

— *Wagner Siegfriednek, a nagy dirigensnek az özvegyét.*

— Akkor még nyugodtabb vagyok, mert *egészen biztos, hogy az asszony fog dirigálni...*

László Feren

Modern pénzváltás

— Mit szól az *álláshalmozók* nagy számához?

— Éppen itt az ideje, hogy leépítsék őket is, hisz olyan öreg róka már egyik-másikuk, hogy a hamut is *mammutnak* mondja.

— Nézze, én is azt tartom, hogy *„öreg ember nem vén ember."* Különösen, ha bebizonyítja, hogy *használható legalább annyira, mint egy fiatal.*

— Na és ha nem használható ugyanarra, mindig vannak ötletes emberek, akik segíteni tudnak magukon. Van nekem például egy öreg úr ismerősöm, lehet olyan jó hatvanas. Ez az ember például elvett egy húszéves nőt, — aki addig egy *Pénzváltó Bankban* dolgozott. Mit mondjak magának, a kis nő, volt hivatásához híven csakhamar *felváltotta a hatvanast két „harmincas"-ra.*

MOZI

A HÉT FILMJEI

Az *Orion* a *Metro* érdekes grand guignol-filmjét a *„Vérző porond"*-ot mutatta be, amely egy törpének egy ragyogóan szép nő iránti szerelmi históriáját dolgozza fel, nemcsak érdekesen, hanem sokszor hátborzongató módon. A tökéletes rendezés Tod *Browning* munkája, a főszereplők Olga *Baclanova*, Wallace *Ford* és Leila *Heyms* kitünőek.

Az *Uránia* új filmjének, a *„Miss Akrobat"*-nak egyáltalán nem fontos a meséje. Az egyetlen lényeges ebben a filmben a főszereplő: a bájos Anny *Ondra*, aki egész egyéni szerepkört tölt be, amellett hogy nagyon szép, mégis groteszk és olyan mulatságos, hogy minden mozdulatával megnevetteti a közönséget. Karl *Lamac* ügyes rendezése és Werner *Fuetterer* rokonszenves játéka méltó Anny *Ondra* tehetségéhez.

A *Rádius* új filmje *„A huszonnégy éves lány"* tipikusan amerikai dráma, amelyben fontos szerepet játszik a gangszterek világa. A súlyos drámai konfliktusok, a mindvégig izgalmas cselekmény állandóan lebilincselik a közönséget, a film főerénye azonban a két főszereplő kiváló alakítása. A címszerepet Norma *Shearer* játssza nemcsak eleganciájával és szépségével, hanem intelligens és elmélyedő alakításával is meghódítva a közönséget, az apa szerepében pedig Lyonell *Barrimore* felejthetetlen.

Az *Ufa* Renate *Müller* új vígjátékát mutatta be, amelynek *„Divat a szerelem"* a címe. Cselekménye mulatságos, fordulatai frappánsak, az egész film kitünően szórakoztat mindvégig. A női főszerepben Renate *Müller* most is kedves, szép, kitünő filmprimadonna. Partnere a közvetlen Georg *Alexander*, aki mellett Otto *Wallburg* gondoskodik a nevettetésről.

—o—

MIKROFON A RÁDIUS ELŐCSARNOKÁBAN. Csütörtökön este tíz órakor lesz a hollywoodi premierje a Grand Hotelnek, Vicky Baum világotjárt nagysikerű filmjének, a Rádius Metro Filmpalotában. A Grand Hotel az idei Metro-év minden filmjének koronája, amelyet ünnepélyes külsőségek között mutat be a Rádius Metro Filmpalota. Hét sztár játszik ebben a nagyszabású filmben és a budapesti közönség méltányolta azt az áldozatkészséget, amelyet a Metro-filmgyár e film elkészítése körül nyujtott, mert a hollywoodi premierre már a jegyek túlnyomórésze elfogyott és páholyjegy már egyáltalában nem kapható. Igazi gálapremier lesz a Grand Hotel bemutatója. A premier külsőségei közé tartozik az, hogy a Rádius Metro Filmpalota előcsarnokában mikrofon fog állni, amelyen a budapesti rádió egyik legismertebb riportere fogja a nézőtérre és az utcára a megjelentek üdvözlésének és érkezésének eseményeit közvetíteni. A Rádius Metro Filmpalota igazgatósága arra is kéri a közönséget, hogy a bemutatón helyét mindenki háromnegyed tíz órakor foglalja már el, mert a legfelsőbb vendégekre való tekintettel ezután senkit a nézőtérre be nem engednek.

BURKE MATRÓZ ESETE A FILMMEL. Frank *Burke* 26 éves matróz 10 év óta járja a tengereket. Évenként 1—2 hetet, amikor hajója befut a kikötőbe, a szárazföldön tölt, ilyenkor jól kimulatja magát. A mult hónapban pár napi szabadsága volt, ezt szintén ki akarta használni. Unalmában bevetődött egy moziba, ahol Henry *King* „Over the hill" című filmje volt műsoron. Az előadás végét be sem várva, a sok vihart látott tengeri medve hangosan zokogva hagyta el a színházat. A mozi igazgatójának arra a kérdésére, hogy mi történt vele, remegő hangon a következőket válaszolta: „Tizenhat éves korom óta szolgálok különböző hajókon. Bejártam a fél világot, de mondhatom, amióta a tengereket járom, még soha meg nem hatódtam annyira, hogy sírtam volna. Ez a film tanított meg engem arra, hogy mit jelent az édesanya egy olyan ember számára is, mint én vagyok, aki nem mondható szentimentálisnak." E filmnek az egész világon óriási sikere volt és nálunk legközelebb egy nagy premierszínházban, „Édesanyám" címen fog színre kerülni.

BETHLEN-TÉRI SZINPAD: **Jegyrendelés: 443—76.**

A Timosa 150-ik előadása

február hó 24-én **Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni**

Tragikus háttere van a fiatal színésznő öngyilkosságának

Kolos Margit összeveszett édesanyjával, aki a perpatvar után meghalt és ez adta a méregpoharat a színésznő kezébe

A Lipót-körút 2. számú ház előtt szombaton este 7 órakor mentőautó állott meg. A mentők az I. emelet 7. számú lakásban eszméletlen állapotban találták *Kolos* Margit 22 éves színésznőt. A fiatal színésznő, aki idős édesapjával, *Kolos* Mihály magánmérnökkel lakik együtt, *veronállal mérgezte meg magát.*

Az öngyilkosságnak tragikus családi előzményei vannak. *Kolos* Margit, ez a fiatal, ambiciózus színésznő, régóta nagyfokú idegességben szenvedett és a *Szent János-kórház* idegosztályán is hosszabb ideig kezelés alatt állott. Színiakadémiát végzett és annak ellenére, hogy a színivizsgákon tehetségesnek bizonyult, *sokáig nem kapott szerződést.* Hiába előszobázott a színigazgatóknál, nem akartak tudomást venni a fiatal, ismeretlen színésznőről. Decemberben azután a *Bethlentéri Színpadon* szerephez jutott. A fiatal színésznő a *Timosá*-ban úgy látszott, hogy beváltja a hozzáfűzött reményeket. A túlfeszített munka azután még jobban felőrölte a fiatal, amúgyis gyenge színésznő idegeit. Kolosék négyszobás lakásában napirenden voltak a viták. A fiatal színésznő még anyjával, akit pedig rajongásig szeretett, is gyakran összekülönbözött. A 66 éves úriasszony aggodalommal látta, hogy leánya napról-napra idegesebb lesz. *Kolos* Margit egy budai idegspecialistához kezdett járni kezelésre, aki *idegcsillapító* szereket és altatókat írt elő. Ezek az orvosságok sem használtak azonban sokat.

Csütörtökön délelőtt ismét heves szóváltás volt *Kolos* Margit és édesanyja között. A perpatvar után az idős úriasszony a konyhában az ebéd elkészítése körül- foglalatoskodott, amikor *hirtelen szívéhez kapott, — összeesett és meghalt.*

Kolos Margit szinte *őrjöngve vetette magát édesanyja holttestére* és haját tépve, hangosan jajveszékelt. Nagynehezen betuszkolták a kétségbeesett színésznőt a szobába, ahol magábaroskadva tovább jajveszékelt és *állandóan azt hangoztatta, hogy ő az oka anyja halálának.*

A fiatal színésznőnek valósággal rögeszméjévé vált ez a gondolat. Pénteken délután, amikor nem volt senki a konyhában, *kinyitotta a gázcsapot* és a gázcsövet a szájába vette. Ebben a percben lépett be özvegy *Bergerné*, Kolosék albérlője, aki *sikoltva rántotta ki a színésznő szájából a gázcsövet.*

Ilyen előzmények után követte el szombat este *Kolos* Margit az öngyilkosságot.

A mentők a Rókusba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak. Vasárnap délben már magához tért.

A *Magyar Hétfő* munkatársa vasárnap felkereste *Kolos* Margitot, aki kijelentette, hogy többet nem lép fel és nem is akar tudni a színházról.

Kolos Margit, akinek egyetlen vágya az volt, hogy főszerepet játszhasson; mikor ez a vágya teljesült, megmérgezte magát. *(f. p.)*

Keleti Lili

Zongoraest március 8.

a Liszt Ferenc Társaság hangversenye. Műsoron: Bach-, Brams-, Liszt-művek.

Andrássy-úti Színház Pénteken először

„Tisztelet a kivételnek" Boross Elemér vígjátéka 5 képben

„Nem érdemes nőnek lenni". Halász Imre vígjátéka 3 képben

Nyilvános főpróba csütörtök este 9 órakor

„RULETT"

FODOR LÁSZLÓ

világhírű vígjátéka

Szombat este 8 órakor először a

Magyar Színházban

Tüntetősztrájk Párisban a francia adóemelések ellen

Párisból jelentik: **A különböző beosztású állami tisztviselők holnap rövid tüntetősztrájkot rendeznek a szenátus pénzügyi bizottságának adótervei ellen. Az iskolákban a tanítást egy félórával kezdik, mint rendesen. A párisi városi tisztviselők és a Szajna departement alkalmazottai 10 órától 11-ig szüneteltetik a munkát. A posta- és távirdai alkalmazbttak is csatlakoztak a mozgalomhoz, de egyelőre még titkolják a sztrájk időpontját. A vasutasok is résztvesznek a tüntetésben, de az üzem szüneteltetését nem tervezik.**

Saját töltésű cigaretta: hatóság elleni erőszak. Vasárnap délelőtt *hatóság elleni erőszak büntette* címén letartóztatták *Roth* Sándor 36 éves csapost és *Sturz* Gyuláné 45 éves vendéglős feleségét. *Sturzéknak* a Dobozi-utca 27. sz. alatt van vendéglőjük s néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett ellenük, hogy *sajáttöltésű cigarettát árulnak.* Két polgári ruhába öltözött pénzügyőr megjelent a kocsmában s cigarettát kértek. Amikor a sajáttöltésű cigarettát megkapták, jegyzőkönyvet akartak felvenni az esetről. *A csapos és a vendéglősné a vendégekkel nekiesett a két polgári ruhás pénzügyőrnek, megverték őket és kidobták az utcára.* A feljelentés alapján most a csapost és a vendéglősnét a rendőrség letartóztatta.

Tévedés, rossz számmemória: lopás. *Knauer* Ernő 26 éves asztalos szombat délelőtt a Társadalombiztosító fiumeiúti rendelőjében *fürdőt* kapott. Fürdés után megkérte a kabinost, hogy a 27. számú kabint nyissa ki, holott *ruhái a 21-es kabinban voltak.* Bauer Gyula soffőr ruháiba öltözött és a magáét otthagyta. Ruháiban talált monogramból és egy tánciskola jelvényből kinyomozta a rendőrség, hogy *Knauer* lopta el a ruhákat. Vasárnap előállították és letartóztatták.

Öngyilkos borbélymester. *Wolli* József 60 éves borbélymester Garai-utca 9. szám alatti lakásán szombat este *felakasztotta* magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt.

Felborult a motorral. *Prokottnell* Ernő 22 éves soffőr a Budakeszi-út és Tündérlak-utca sarkán a Bp 58—717. számú motorkerékpárral felborult és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a *Rókus-kórházba* szállították.

Széngázzal megmérgezte magát. *Susik* Lajos tetőfedőmester a Halom-utca 12. szám alatti lakásán *széngázzal* megmérgezte magát. Súlyos állapotban vitték a mentők a Rókus-kórházba.

A kereskedelmi utazók a vasúti bérletjegyek árának leszállítását kérik. A *Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete* beadvánnyal fordult a kereskedelmi miniszterhez, amelyben rámutattak arra, hogy *a jelenlegi gyorsvonati tarifa sokkal drágább, mint a háború előtt volt* és a kereskedelmi utazók részére megállapított bérletjegyárak is lényegesen a békeparitás felett mozognak. A forgalom emelése érdekében tartják szükségesnek az utazók a bérletjegyárak 15 százalékos csökkentését, amiből a Máv.-ra csak anyagi haszon származna, mert a bérletjegyet váltó utazók száma megsokszorozódna. Egyidejűleg kérik azt is, hogy a II. és III. osztályú viteldíjak között fennálló 50 százalékos differenciát is mérsékelje a Máv., mert így a másodosztályú kocsik sokkal jobban lennének kihasználva.

Hétfőn dönt a közélelmezési bizottság a vásárcsarnokok egységes záróráiáról. A csarnoki kereskedőknek, de a háziasszonyoknak is régi panaszuk, hogy a vásárcsarnokokban nem egységes a záróra. Egyes helyeken este 7 órakor, másutt 8 órakor zárják a csarnokot, több helyen déli zárórát tartanak, más kerületben pedig *reggeltől estig* folyik a vásárcsarnokban az árusítás. Ezt a közönség is, de elsősorban az árusok sérelmesnek tartják és *egységes zárórát követelnek az összes vásárcsarnokok részére.* Ugyancsak régi panasza a csarnoki árusoknak az is, hogy *kora nyártól késő őszig a főváros megengedi, hogy az őstermelők, akik kocsikon hozzák az élelmiszereket Budapestre, a vásárcsarnokok és piacok körüli utcákban felálljanak és a kocsikról árusítsák terményeiket.* A vásárcsarnoki árusok a konkurrencia szempontjából sérelmezik ezt az állapotot, a közönség azonban higiéniai és köztisztasági szempontból kifogásolja a kocsiknak a csarnokok körüli tartózkodását. Mindkét ügyben a közélelmezési bizottság *hétfő délutáni* ülésén foglal állást és határoz arról, milyen *egységes zárórát* állapítson meg a csarnokokban és engedélyezze-e továbbra is, vagy tiltsa el a vásárcsarnokok és piacok körül a kocsikról való élelmiszerárusítást.

A békebeli
PYRAM CIPŐPASZTA
ismét kapható

MITHOLÓGIA. **A leányiskolában kérdezi a tanárnő az egyik kislányt: Minek az istennője volt Diana? — a fogápolásé. — felelte a kislány. — mert róla nevezték el a legjobb fogkrémet, a Diana fogkrémet.**

SZŐRSZÁLHASOGATÓ **csak Morisson-depillátor.**

MINDENNAPI 15 PERCES TESTGYAKORLÁS. Ezzel a címmel **Horváth Sándor** ny. fővárosi szakfelügyelő hasznos füzetet adott ki, amelyben felsorolja mindazokat a napi testgyakorlatokat, amelyek mellett a test ruganyos marad. A Nemes Attila illusztrációit tartalmazó érdekes füzet 70 fillérért minden könyvkereskedésben kapható.

Megszöktette egy székesfehérvári Máv. tisztviselő 15 éves lányát Rábaközi Darázs Károly cigányprímás

Izgalmas üldözés után egy kis belvárosi szállóban fogták el a szökevényeket, akik hamis útlevéllel Hamburgba akartak utazni

Rádiókörözés érkezett vasárnap reggel a budapesti főkapitánysághoz, amelyben a *székesfehérvári* rendőrség közli, hogy az egyik ottani **magasállású** *Máv.-tisztviselő* 15 éves leánya szombaton eltünt hazulról és azóta nem adott életjelt magáról. A rádiógramm pontos személyleírást is adott az eltünt gyermekről.

A rádiókörözés beérkezése után alig egy órával *rendkívül jómegjelenésű magas férfi állított be a főkapitányság eltűnési osztályára* és közölte, hogy *ő az édesapja annak a székesfehérvári úrileánynak, akinek személyleírása már ismeretes a rendőrség előtt.* Fényképet vett elő a zsebéből, amelyet az eltűnési osztály rendelkezésére bocsátott, azzal a kéréssel, hogy azt *sokszorosítsák*, a példányokat pedig adják át a nyomozó detektíveknek, mert reméli, hogy így gyorsabban tudnak eredményt elérni.

Razzia a szállodákban

A kétségbeeséstől remegő apa kívánságát a rendőrség természetesen teljesítette és a *körözés beérkezése után egy órával a szállodákat ellenőrző detektívcsoport negyven tagja már munkába is lépett.* Elsősorban azt kellett tisztázni, hogy az *eltűnt tanulóleány* Budapest felé vette-e az útját és *mi oka volt a szülői háztól való távozásának?* Erre a kérdésre az apa adta meg a választ, aki azt mondotta, hogy

15 éves leánya két évvel ezelőtt megismerkedett Székesfehérvár legdivatosabb cigányprímásával Rábaközi Darázs Károllyal,

aki az Ősz-utca 18. szám alatt lakik és az az érzése, hogy *gyermeke ezzel az emberrel szökött meg.*

A rendőrség nyomban felhívta a székesfehérvári rendőrséget, ahol megerősítették az apa kijelentéseit és egyben közölték, hogy a *leány eltűnésével egyidőben a cigányprímás is ltűnt a városból.* Sőt, a már megejtett kihallgatások során olyan vallomások is elhangzottak, hogy

a két szökevényt a Budapest felé induló gyorsra látták felszállani.

Ez volt *az első konkrét nyom*, amelyen elindulva a detektívek megkezdhették munkájukat. Néhány órával a bejelentés után a nyomozás eredményre vezetett. Az eltünt székesfehérvári úrileányt *Rábaközi Darázs* Károly társaságában találták meg egy kis belvárosi szállóban.

Hamis bejelentőlapok

A cigányprímás rendőrségi kihallgatásakor derült ki, hogy Darázs Károly, aki különben elvált ember, *gyermekeként* jelentette be a megszöktetett leányt és

hamis okmányokkal útlevelet, sőt vizumot is szerzett részére, amellyel Hamburgba akartak utazni.

Az előállítás természetesen nem ment a legsimábban. *Darázs* a legerélyesebben tiltakozott a gyanúsítás ellen, mintha ő meg akarta volna szöktetni a Máv. főtisztviselőnek a leányát. *Ő nem is tudja, miről van szó, mert mint útleveléből és egyéb okmányaiból kiderül, társa az ő leánya.* Még tovább folytatta volna a tagadást,

a 15 éves gyermek azonban sírva fakadt és felszólította a detektíveket, kérjék meg édesapját, hogy bocsásson meg neki könnyelműségéért.

Míg a szállodaellenőrző detektívek a cigányprímást a rendőrségre állították elő, a megtévedt leányt *édesapjához* vezették, aki szállodájában várta a nyomozás eredményét.

Drámai találkozás volt a 15 éves leány és az apa, a magasállású MÁV-tisztviselő között.

A leány sűrű könnyhullatások között kért bocsánatot édesapjától. A délutáni vonattal már együtt utaztak haza Székesfehérvárra. Ugyanezzel a vonattal szállították a cigányprímást is, *„leányszöktetés"* vádjával terhelten vissza.

Kétéves szerelem

A leányszöktető fekete hajú, tipikus cigánykülsejű prímást, — *elszállítása előtt* — a budapesti rendőrségen is kihallgatták. Vallomásában rendkívül érdekes dolgok kerültek napvilágra.

Darázs két évvel ezelőtt ismerkedett meg a szőkehajú, kékszemű úrileánnyal. Két évvel ezlőtt volt ugyanis a leány nővérének esküvője, *ahol a cigányprímás muzsikált.* November 19-én Erzsébet napján névnapot ünnepeltek a Máv. tisztviselő családjánál és ekkor *ismét Darázs muzsikált.* A cigányprímás így ismét összetalálkozott a leánykával, aki láthatóan szívesen fogadta udvarlását a 36 éves embernek. *Ez a barátság később szerelemmé fejlődött és titokban igen sűrűn találkoztak.*

Január elején azután a cigányprímás megkérte a 15 éves leány kezét. A szülők nem utasították el a kérőt, csupán azt mondták, hogy *várjanak még a házassággal, mert a leányuk nagyon fiatal.* A szerelmesek látszólag belenyugodtak a házasság elhalasztásába, de legközelebbi találkozásukkor mégis úgy határoztak, hogy *külföldre* szöknek. Ezt az elhatározásukat akarták vasárnap megvalósítani. Hogy ez nem sikerült, igazán nem rajtuk múlott...

Benczés Tibor

képeddel alszom el
képeddel ébredek...

Nagy sikere volt a miskolciak rádióhangversenyének

Vasárnap délután 6 órától kezdve ötnegyed óra hoszat Miskolc szórakoztatta az ország rádióközönségét. A miskolci *Lévay József Közművelődési Egyesület* hangversenyét közvetítette a Studió. *Hodobay* Sándor, Miskolc népszerű polgármesterének hangulatos történelmi bevezető beszéde után gyors egymásutánban peregtek le a szép és tartalmas műsor számai. *Rákos* Arnold hegedű-, *Záhony* János ének-, *Hajdú* István gordonka- és *Hollósy* Kornél orgonaszámai, valamint a Lévay hangversenyzenekar produkciója a legkényesebb mértéket is megütötték. Miskolc büszke lehet zenei kultúrájára is.

—o—

FELHŐS, MÉRSÉKELTEN HIDEG IDŐ VÁRHATÓ

A *Meteorológiai Intézet* jelenti február hó 19-én déli 12 órakor:

Az időjárás európaszerte hideg. Finnországban ismét minusz 30 fok alá süllyedt a hőmérséklet. Nyugateurópában és a Földközi-tenger mellékén erős szelek, kiterjedt havazások vannak. Hazánkban csak a Dunántúl egyes részein voltak apró havazások. Erősebb — minusz 8—10 fokig terjedő — éjjeli lehűlést csak a keleti országrészekből jelentettek.

Budapesten 19-én délben a hőmérséklet 0 fok. A légnyomás 757 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Felhős, mérsékelten hideg idő, kisebb havazások inkább csak a Dunántúl nyugati felében.

A hercegprímás jóváhagyta három új budapesti plébánia létesítését. A főváros nemrégen elhatározta, hogy három helyi lelkészséget plébániákká alakít át. A határozathoz a belügyminiszter hozzájárult, de a végrehajtás előtt a legfőbb magyar egyházi hatóság, a hercegprímás jóváhagyása is szükséges volt. *Serédi* Jusztinián hercegprímás szombaton leiratban értesítette a fővárost, hogy az új plébániák szervezéséhez hozzájárul. A tripoliszi, külső Váci-úti plébánia elnevezése Budapest-VI. ker. Szent Mihály-plébánia, a törökőrié Budapest-törökőri Lisieuxi Szent Teréz plébánia, a Dalnok-utcaié pedig Szent Család-plébánia lesz. A három új plébániát vezető plébánosokat a főváros közgyűlése rövidesen megválasztja.

KONDOR MÁRTON HALÁLA. Igen nagy részvét kísérte csütörtökön a farkasréti temetőben utolsó útjára *Kondor* Márton építészt, a főváros társadalmának ismert egyéniségét, aki becsületességének esett áldozatul. *Kondor* Márton tulajdonosa volt a *Kondor és Feledi* építés-cégnek, amely igen sok fontos katonai építkezést végzett még békében és így többek között Katona építette a przemysli vár egy részét is. Kondor Márton néhány évvel ezelőtt Andornakon megépítette a Tufa-gyárat, amely megállapodást kötött a kormánnyal, ezt a megállapodást azonban az akkori kormány nem tartotta be. Ez a sikertelen vállalkozás Kondor Márton anyagi összeomlására vezetett, kénytelen volt eladni villáját is és végül is a kitűnő építész fizikumát is megőrölték az állandó izgalmak.

PENGŐ ELLENÉBEN IS LEHET ELADNI KÜLFÖLDRE A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON. A Magyar Nemzeti Bank engedélyezte a mezőgazdasági vásáron létrejött üzletkötések alkalmával 3 millió pengő értékben következő cikkek **kivitelét külföldiek áruszállításból eredő pengő-követeléseiért vagy a Magyar Nemzeti Bank esetenkint történő elbírálása mellett elismert devizaigények törlése ellenében:** tenyészállatok, haszonállatok, hízóállatok, élő baromfi, élő hal, zsír, szalonna, különféle hentesáru, nyersbőrök tejtermékek, tojás, szántóföldi és kerti magvak, gyógynövények, abraktakarmányok, hüvelyes magvak, szalma- és szénafélék, cirokszakáll, nád, paprika, fokhagyma, toll, gyümölcsök, gyümölcskonzervek lisztnemüek, borok, borpárlatok, borecet, cukor, cukorkakészítmények, csokoládékészítmények, méz, viasz, tölgy- és bársrönkfa, nyersselyem-fonál és keserűvíz. A tenyészállatok külföldi személyek igazoltan külföldről behozott pengőbankjegye ellenében is kivihetők. Árupengő ellenében lebonyolítható exportüzletek csak olyan államok felé köthetők, amelyekkel Magyarországnak kliringmegállapodása nincs.

Dreher „Vendégváró" keksz
már mindenütt kapható!

Az első feleség ellen elkövetett merénylet után válik a második

Templom János, az ötödfélévi fegyházra ítélt rendőrtelügyelő csak egy napig élt együtt második feleségével

Tavaly júniusban követte el *Templom* János volt rendőrfelügyelő revolveres merényletét elvált felesége ellen és az ebben az ügyben hét hónappal később, decemberben megtartott főtárgyalás tisztázta a merénylet indító okát és hátterét. A merénylő férj azzal védekezett, hogy *halálosan szereti első feleségét, nem tud lemondani róla és második feleségével együtt élni, akit nem szeret.* Első feleségével nagyon leromlott anyagi viszonyok közé jutottak s akkor felesége családjának jutott eszébe az a gondolat, hogy *Templom sajátmagát is, feleségét is újabb házasságkötéssel szanálja.* A férj eleinte tiltakozott a terv ellen, de végre belátta, hogy ez az egyetlen lehetséges megoldás. Miután talált menyasszonyjelöltet, akiről az anyagiak tekintetében is kielégítő információkat kapott, békében elvált feleségétől és vállalta az ő hibájából kimondott válás anyagi természetű következményeit azzal, hogy a tartásdíjat első felesége részére a második feleség hozományából fizeti. A második házassághoz fűzött reményei azonban nem váltak be. Kitűnt, hogy nincs annyi pénz, amennyire számított. Ezért aztán *egyetlen napi együttélés után ott is hagyta második feleségét.* A balsikerű próbálkozás után mindent elkövetett, hogy első felesége ismét visszamenjen hozzá, de az asszonyt családja eltérítette tőle. Azontúl nem tudott többé találkozni volt feleségével, ami végképpen elkeserítette és a leszámolás gondolatát megérlelte benne.

A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és *Templom Jánost négy és félévi fegyházra ítélte.* A törvényszéki tárgyaláson nagy érdeklődéssel várták Templom második áldozatának, az elhagyott második feleségnek a tanuvallomását arról, hogy mit tud „férje" első feleségéről és Templomnak hozzá való viszonyáról, de az asszony élt a feleségnek biztosított mentességi joggal és nem nyilatkozott.

Ebből a tartózkodásból nem lépett ki később sem, mikor levonta magára nézve az eset következményeit. *Megindította a bontópert Templom János ellen,* de keresetében egyetlen szóval sem emlékezett meg a történtekről és még csak célzást sem tett arra, hogy házassága milyen tragikus körülmények közé juttatta. Egyszerűen *hűtlen elhagyás miatt kérte a válás kimondását.* A törvényszék egyelőre csak a hathónapi különélést rendelte el, de nem kétséges, hogy a határidő elteltével a válást is kimondja, mert Templom természetesen nem védekezik. Ami ezt a bontópert különösen érdekessé teszi, az, hogy a szerencsétlen asszony mindössze egyetlen napig élt együtt férjével.

Órási siker! Második hétre prolongálva!
Élve hozzátok őket haza! — Kémnők Egy műsorban! PÁTRIA FILMSZINHÁZ

„Az egész élet csak ígéretből áll“ —

mondotta Gömbös a jászberényi jelölőgyülésen

Miért tette közzé a 95 pontból álló nemzeti munkatervet

Jászberényből jelentik: Imrédy Béla pénzügyminiszter, aki a Nemzeti Egység Pártjának programjával a jászberényi választókerület jelöltségét vállalta, vasárnap délelőtt a Lehel-Szálló nagytermében programbeszédet mondott. A népgyülésen részvett *Gömbös* Gyula miniszterelnök is, *Sztranyavszky* Sándornak, a párt ügyvezető elnökének, *Vargha* Imre pénzügyi államtitkárnak, dr. *Antal* István miniszteri tanácsosnak, a miniszterelnökség sajtóosztálya vezetőjének s a párt több képviselőtagjának kíséretében. Ott volt Erődy-Harrach Tihamér, Lingauer Albin, Marton Béla, Nagy Emil, Navratil Dezső, Schandl Károly, Somogyi Béla, Szilágyi Lajos, Tabódy Tibor, Temesváry Imre.

Imrédy Béla pénzügyminiszter, aki a kora reggeli órákban autón érkezett a fővárosból, *ünnepélyes fogadtatásban részesült*, majd résztvett az ünnepi nagymisén, azután a városházára ment, amely előtt ekkor már nagy tömeg gyűlt egybe a miniszterelnök és kísérete fogadására. *Gömbös* Gyula miniszterelnök 10 óra tájban érkezett autón. A miniszterelnök rövid időt töltött a városházán, *Fridvalszky* Ferenc polgármesternél, majd a *Lehel-Szállóba* ment, ahol fél 11 órakor kezdődött a népgyülés, amelyet *Koncsik* Béla közjegyző, helybeli pártelnök nyitott meg. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a város volt nagynevű képviselőjéről, gróf *Apponyi* Albertről.

Imrédy Béla pénzügyminiszter tartotta meg ezután programbeszédét, amelynek során többek között ezeket mondotta:

— Amikor az a megtiszteltetés ért, hogy erről a helyről szólhatok Jászberény magyar népéhez, úgy érzem, méltóbb bevezetést nem adhatok szavaimnak, mint ha a kegyelet, csodálat s a fejethajtó tisztelet hangján emlékezem meg arról a férfiúról, aki e város népének bizalmából hosszú évtizedeken át fejtette ki államférfiúi alkotómunkáját a magyar országgyülésben. Apponyi Albert gróf távozása pótolhatatlan, sokáig ki nem tölthető űrt hagy a magyar közéletben.

Imrédy Béla pénzügyminiszternek gróf Apponyi Albertről szóló szavait megilletődve, állva hallgatta végig a nagygyülés közönsége. A pénzügyminiszter ezután történelmi visszapillantást vetett az elmult időkre, majd így folytatta beszédét:

— A nagy nemzeti egyességnek érdekében egyes nemzedékeknek sok áldozatot kell hozni. A mai nehéz időben a legfőbb feladat az, hogy rendben tartsuk házunk tájékát, hogy biztosítsuk az államháztartás egyensúlyát. Az állam élete nélkül megbénul a társadalmi élet és lehetetlenné válik az egyesek részéről megindult munka folytatása. *Ezért mertem áldozatokat kérni a magyar nemzettől, ezért mertem rámutatni arra, hogy az áldozatot meszszebblátó politika érdekében hozzuk és hogy megérjük ennek gyümölcsét.* Ezeknek szemelőtt tartásával határoztuk el, hogy bizonyos beruházásokat teszünk folyamatba, amelyek az ország több helyén megindítják az alkotó munkát és amelyekkel munkát tudunk adni azoknak, akik arra legjobban rászorultak. A részletmunkálatok kidolgozása közel áll a befejezéshez és rövidesen nyilvánosság elé tudunk lépni vele. *Ezek a munkálatok felölelik a vízimunkálatokat is és úgy értesülök, hogy Jászberény város határában is — a Rekettyés-ér medrében — vízimunkálatok indulnak meg.* A közlekedés és az értékesítési politikának szolgálatában az ország több helyén bekötő utakat építünk, hogy ezzel is elősegítsük a mezőgazdasági termények piacravitelét. Gondoskodni fogunk arról, hogy az Államvasút üzemeiben olyan beruházások történjenek, amelyek gazdaságosabbá teszik a vasutakat; így motorkocsikat építünk, amelyek a személyszállítást segítik elő. *Gondoskodtunk továbbá arról is, hogy ezeket a munkálatokat olyanképpen osszák meg, hogy az ipar és a mezőgazdaság rétegeit foglalkoztassák és hogy az ország széles területeire terjedjenek ki.* További lépés az ipar terén történik; ipari munkaszervező intézményt létesítünk, amely azután a magánipar keretein belül fog az ipari munkásoknak munkaalkalmi lehetőséget nyujtani és így közvetve a mezőgazdasági termékek értékesítését elősegíteni.

— Tisztában vagyok azonban azzal, hogy mindezek a központilag irányított munkálatok csak úgy vezethetnek sikerre, hogy ha a társadalom munkája egészíti ki őket. *A termelés előfeltétele természetesen a hitel egészséges vérkeringésének elősegítése.* Ezt célozzák azok a hitelügyi intézkedések, amelyek most állanak előkészítés alatt és amelyek lehetővé teszik azt, hogy a vidéki intézetek jobban elláttassanak hitellel. Gondoskodás történi kennek keretében arról is, hogy termelési hitel, a mezőgazdaság részére pedig zöldhitel álljon rendelkezésre. Gondoskodunk arról is, hogy az ipar foglalkozást találjon, különösen a tatarozási munkálatoknál.

— *Azok az intézkedések, amelyeket az adópolitika terén a legutóbbi napokban életbeléptettünk, bármily súlyosak legyenek is, két szempontot tartottak szem előtt; az egyik az volt, hogy a különböző termelési rétegek közül azt a réteget, amely a legsúlyosabban szenved — a mezőgazdaságot — a lehetőséghez képest kíméljük.* A másik szempont az volt, hogy a kisegiszitenciákat részesítsük kíméletben. És ezt a két szempontot a progresszivitás szemelőtt tartásával igyekeztünk elérni.

— Nyilvánvaló, hogy *átfogó, hosszú időre szóló adóreformok alkotására nincs itt az idő.* A mai lüktető gazdasági életben olyan adópolitikát, amely a közgazdaság való helyzetén épült fel, inaugurálni nem lehet. Arra kell tehát szorítkoznunk, hogy adórendszerünket a felmerült szükségletekhez idomítsuk. Panaszolták az adóhátralékok kamatainak súlyosságát. *Készséggel elismerem, hogy a 12 százalékos kamat igen súlyosan nehezedik az érdekeltekre.* Munkatársaimmal már ki is dolgoztam egy rendelettervezetet, amely mérsékléseket léptet életbe és utakat keresünk arra is, hogy az, aki most eleget akar tenni adófizetési képességének, ennek gyümölcseit élvezze is. Nagy gondot fordítunk arra, hogy azok a jövedelmek és vagyonok, amelyeknek megadóztatása az *adóztatási technika* nehézségeibe ütköznek, jobban megfogassanak és a közterhek szolgálatába állíttassanak.

Gömbös Gyula miniszterelnök

emelkedett ezután szólásra.

— Nálunk sokszor mondják azt: *túlfiatal ahhoz, hogy miniszter legyen!* Imrédy Béla negyven éves, s magyar viszonylatban tényleg fiatal. Én tehát emiatt is őt választottam.

— A pénzügyminiszter úr beszéde soran közbeszólt valaki, mondván, hogy

csak ígéret az, amit a pénzügyminiszter mond.

Ennek a közbeszólónak válaszolok, amikor rámutato karra, hogy minden, de minden, az egész élet is csak ígéretből áll.

— Mi becsületes férfiakként állunk egymással szemben. Éppen Imrédy barátom az, aki ideváló Önök közé, mert *Önök elbírják az igazságot.*

Csak gyenge és gyávalelkű emberek nem bírják el az igazságot, az ilyenek hunyászkodnak meg a sors csapásai előtt, ahelyett, hogy azon gondolkoznának, miként bontakozzanak ki a nehéz helyzetből.

Nehéz időket élünk s amikor közzétettem a 95 pontból álló nemzeti munkatervemet, tettem azért, mert *a nemzet pillantását messzebb horizontra akartam vetíteni.*

— A mai súlyos helyzetnek a politikában vámszedői vannak. Az a politikai program, amely az elégedetlenségre és a szegénységre alapítja célkitüzéseit, nem lehet épitő program és bukásba viheti a magyar nemzetet. Ezért vagyok felelősségem tudatában — ahogyan mondani szokták — *erélyes, mert nem vagyok hajlandó a nehéz helyzetben megengedni azt, hogy bárki vámszedője legyen a nyomorúságnak.*

— *Azok között, akik ma bírálnak, sokan vannak, akik vágyták, hogy vezére legyek a nemzetnek.* Azok, akik még egy évvel ezelőtt nógattak, hogy vegyem már át a hatalmat, most azt mondják, túlsokáig van a kezemben. Én úgy érzem, *túlkevés ideig.*

— Én nem kerestem a miniszterelnökséget, de nem volnék őszinte, ha azt mondanám, hogy amikor *Bethlen* István és *Károlyi* Gyula távozott, nem éreztem volna, hogy *nekem kell következni.* Barátaim és híveim is erre ösztökéltek állandóan, s mert éreztem, hogy ez lesz hivatásom, igenis *készültem rá.* Készültem a magyar ember lelkiismeretével, tisztáztam magamban minden kérdést külpolitikai és belpolitikai szempontból egyaránt, s ha ma felkeltenek éjszaka, az államvezetés és a kormányzati ügyekben bármilyen hozzámintézett kérdésre igennel vagy nemmel határozott választ adok. *Ezt meg is fogják érezni nemsokára!*

Nagy lelkesedéssel ünnepelte a hallgatóság *Gömbös* Gyula miniszterelnököt, majd *Sztranyavszky* Sándor szólalt fel s az egységes nemzeti politika szükségét hirdette.

Koncsics Béla pártelnök zárószavai után a Himnusz eléneklésével a nagygyülés véget ért.

Délben a Lehel-Szállóban ebéd volt, amelyen az első felköszöntőt *Borbély* György főispán mondotta a kormányzóra.

Kele István dr. apátplébános *Gömbös* Gyulát köszöntötte, majd a miniszterelnök válaszolt a felköszöntőre és hangsúlyozta, hogy *ma mindenki tudja, hogy van egy csonkaország, hogy ennek az országnak revizióra van igénye;*

Dr. *Tarnay* Tibor királyi közjegyző *Imrédy* Béla pénzügyminisztert köszöntötte fel, akinek válasza után még több pohárköszöntő hangzott el. A bankett végeztével Gömbös Gyula miniszterelnök autóra szállt és visszaindult a fővárosba.

Fehér cártól — vörös Leninig

Hadifoglyok szerepe Oroszország nagy átalakulásában

Irta: Lévai Jenő

*

Az eddig megjelent folytatásokat kívánatra díjmentesen megküldi a kiadóhivatal.

Rettenetes állapotok uralkodtak az orosz kórházakban. A sebesültek kötözése — *morfium vagy egyéb fájdalomcsillapitószer hiányában* — valóságos kínszenvedéssel járt. A legtöbb seb fertőzésbe ment át. Rengeteg a tetanus-okozta *szepsises* haláleset. A sebesülteket seholsem oltják be tetanusz ellen. Mintha ez teljesen ismeretlen fogalom lett volna Oroszországban csak az nem pusztult el, aki szerencsésen elkerülte a fertőzést. A sok amputációt később természetesen ugyancsak a *hiányos sebkezelés idézte elő.* Ha gennyesedés állott be, úgy valami egészen furcsa *jódkezelést* folytattak. A dréncsövekkel sem tudtak megfelelően bánni a hevenyében fogorvosokból átalakult *„sebészek“*, vagy a felcserek.

A hadifogoly Orvos emlékére . . .

A hatalmas kórtermekbe behallatszott a kötözőben lévő sebesültek vészes, kínteljes ordítozása. *Bábeli zürzavar.* Minden nemzet fia természetesen a maga sajátos módján adott kifejezést nagy fájdalmának. *S volt bőven oka rá.* Ha azután a gennyesedést primitív módszerekkel nem tudták megállítani, következett *a gyors amputáció.* Akár tetszett a betegnek, akár nem. Ha nem egyezett bele, egyszerűen valamilyen alkalmas pillanatban elkábították, s úgy cipelték valóságban a *„vágóhíd“*-ra. S mire felébredt: *karja, lába, vagy mindkettő hiányzott.* Rettentő érzés! Az elhagyatott emberek között érthető, hogy annyian letépték kötéseiket, s inkább elvéreztek. *Nem akartak csonkán tovább élni . . .*

S így ment ez sokáig, nagyon sokáig, amíg végre megengedték, hogy a fogságba esett orvosok vegyék át a hadifoglyok kezelését. *Külön emléket kellene állítani a hadifogoly orvosoknak!* Magyar, osztrák, német, török egyaránt csak akkor érezte magát biztonságban, — egészségesen, avagy betegen — ha tudta, hogy van körülötte hadifogoly-orvos. Emberfelettit teljesítettek ezek az orvos-bajtársak, akiknek százai haltak meg betegápolás közben fertőzéstől, ragályoktól. Egy-egy orvos, aki lelkiismeretesen végezte dolgát — *s a legtöbb ilyen volt* — ezrek és ezrek életét mentette meg az évek folyamán a hadifogságban. Minden ellenszolgáltatás nélkül, saját egészségének, életének kockáztatásával, sőrűn: *feláldozásával.* A hadifogoly *Orvos* emléke még megörökítésre vár . . .

Halálvizit reggel 8 órakor.

Egy nap az orosz kórházban körülbelül így folyt le. Reggel 8 óráig nem mutatkozott ápoló. *Estétől reggelig a betegek tökéletesen magukra voltak hagyatva.* Aki nem tudott mozdulni, bármire is szüksége lett volna, ahhoz hozzá nem juthatott. Ha csak egy bajtársa meg nem könyörült rajta. De amikor mind másra lett volna szorulva! Egy csepp vízért éppen úgy hiába könyörgött a súlyos lázzal hánykolódó, mint a láb- vagy karnélküli, vagy a súlyos gerincsérüléses azért, hogy legelemibb emberi szükségleteit kielégithesse . . .

Reggel 8 óráig nincs szolgálat. Ekkor megjelennek a szanitécek és kezdődik a reggeli tisztogatás. *Hullák keresése.* Mindig akad a hatalmas kórteremben. Van olyan reggel, hogy 10—12 is. A szanitécek már körülbelül tudják, hány haláleset várható? *Őket nem éri nagyobb meglepetés.* Már előző este látják: *ez menthetetlen, az is.* S akire az orvos előző nap kimondotta a verdiktet, *az a betegápoló, a szanitécek és felcserek részére megszünt már élni.* Annak ágyához ők már közel sem mennek, arra rá sem néznek. *A halál az idegenben, az orosz kórházban csak igazán borzalmas . . .*

S reggel szedik össze a hullákat. Furcsa pózban találják némelyiket. Félig kihajol az ágyból az egyik, úgy merevedett meg. A másik egyenesen a földreesett végső kínlódásában. Itt egy merev láb, ott egy kar nyúlik ki az ágyból, vagy húzódik végig a két ágy közötti járaton, ahova fektették annak idején — *ágy hijján . . .*

Nyitott, üveges a szeme mindegyiknek. Nincs, akik haláltusájában a szegény hadifoglyoknak halálverejtékét letörölné, szemét lefogná . . . *A szegény hadifoglyoknak, akik nemrég még a hős jelzőre hallgattak . . .*

És az élők?

A hullák eltakarítása után kezdődik az élők tortúrája. Egyenkint szállítják őket át a kötözőbe. Dél lesz, amíg végeznek, s akkor következik az ebéd: *scsi,* a káposztaleves és a *kasa,* a fekete kása. Akármilyen súlyos, lázas betegről van is szó. Tej, vagy hasonló könnyű étel, „csirke-hús“ és mi egyébb ismeretlen fogalom. *Kasa és scsi . . .* Csáj néven valami langyos víz, néha kelkáposzta és hasonló finom *„betegkoszt.“* Délután szórakozzék ki-ki úgy, ahogy tud. Este még egy orvosi vizit, rövid és gyors körülfutás. A haldoklók kijelölése, s azután következik megint egy rettenetes éjjel . . . *Mindenki magáramarad és segítsen rajta az Isten . . .*

A lábadozó betegek *„kezelése“* ugyanilyen primitív volt. Ha az egyik kezét vágták le és a seb beforrott, *maradt a másik keze.* Ha az sem, hát bajtársai majd csak etetik. Protézishez itt alig juthattak, s ha igen, rettentő primitívekhez. De a legegyszerűbb *zander,* vagy *villanyos* gyógymódszer is teljesen ismeretlen volt, vagy legalább a hadifoglyok számára éppen úgy elérhetetlen, mint a gyógymasszázs. Végtagok görbülete, rövidülése, izmok zsugorodása legnagyobbrészt erre vezethető vissza. A legtöbb, amit a hadifoglyoknak adtak: *egy darab famankó volt . . .* Erre támaszkodhatott . . . *Más semmire . . .*

A cár kórházlátogatásának szörnyűségei.

A kórházakból a legtöbbször *éjjel* vitték át a másikba a sebesülteket és betegeket. Ruházatuk oly hiányos, állapotuk oly szánalmas volt, hogy fényes nappal, a lakosságra való tekintettel, nem merték az evakuálást elvégezni.

— *A cárt várták Moszkvába, a kórházak meglátogatására* — beszéli *Brändström* nővér — *s éjféli 12 órakor érkezett valamennyi moszkvai kórházba a parancs, hogy az összes hadifoglyokat egy nagy kaszárnyába kell átszállítani.* Éjfélkor azután összeszedték a betegeket, sebesülteket, frissen operáltakat és haldoklókat s belehajtották őket a sötét éjszakába . . . *Ez az éjjel sok emberélethe került* — fejezi be jelentését a vöröskeresztes nővér.

És ahogy a kórházból elbocsátott hadifoglyokat öltöztették! A felvételkor természetesen elszedték ruházatukat — felsőt és alsót — s a szennyes és rongyos kórházi „fehérneműbe“ — inkább *„színesnémű“*-be öltöztették őket. A ruhák és fehérneműek állítólag a raktárba kerültek. A valóságban: *eilopták s értékesitették a kórház gondnokai és irodai altisztjei.* Ha a hadifogoly meghalt — *sajnos, az esetek túlnyomó nagy részében* —, minden rendben volt. Senki sem kereste ruháikat, hátrahagyott dolgaikat. De ha elszállították máshova, vagy félig-meddig gyógyultan elbocsátották, egyszerre nem volt meg a felszerelése. *Elkallódott* — mondották s útnakbocsátották a legtöbbször — *még télen is* — a kórházi fehérneműben. Csak sokkal később jutott azután valami felszereléshez a vöröskeresztesek révén . . .

A kórházak belsejéről — búcsúzóul — még egy hiteles kép:

„Kopár fabarak. Rongyos szalmazsákok a földön, a folyosókon és a lépcsőházban. A kevés ágy soha sem volt elég. Tetvek, poloskák, svábbogarak hada. Piszok. Világitás bűzös petróleum-lámpákkal. Orosz divat: az ablakok be vannak ragasztva, elkittelve. A levegőt vágni lehet. A mosdatlan testek, gennyes sebek kigőzölgésétől. Minden 150—250 sebesültre ha jut egy felcser, 2—3 nővér . . .“

Ezt mondja az elfogulatlan, semleges svéd vöröskeresztes nővér.

A jövő héten következik:
a tockói haláltábor.

A MAGYAR HÉTFŐ SPORTMELLÉKLETE

Megindult a játék

a futball bajnokságáért, amelynek tavaszi első fordulóján 10 csapat állt starthoz. Vezető csapatainknak sikerült mérkőzéseiket megnyerni és így tovább folyik a komoly harc az első helyért. A legjobb formát *Ujpest* csapata mutatta. A *Ferencváros* nehéz küzdelmet vívott. A *Hungária* félidőig vesztésre állt, az *Attila* ellen s csak az utolsó pillanatban sikerült a mérkőzést a maga javára eldönteni. A budaiak derbijét a favorit *III. ker.* nyerte, de senki sem merte gondolni, hogy ilyen hatalmas gólaránnyal bánjon el az óbudai csapat riválisával. A *Nemzeti* felszökött az előkelő 6-ik helyre. A lista végén nincs változás, éppen úgy, mint az élén. — A *II. liga derbijét* a *Phöbus* nyerte. *Az amatőr ligában* a *33 FC* döntetlenje a *BESzKR-t* ellen, meglepetés.

Imrédy Magda, Pataky Dénes és a Rotter—Szollás pár a műkorcsolyázás idei bajnokai

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a városligeti mújégpályán az idei magyar műkorcsolyázó verseny. Ez az érdeklődés főleg a *Rotter—Szollás világbajnokpárnak* szólt, akik tegnap indultak először a stockholmi világbajnokság óta. A *világbajnokpár* nívós programjával szinte elkápráztatta a közönséget s perecekig tartó taps hálálta meg a szép produkciót. A férfibajnokságban a fiatal *Pataki Dénes* lett a bajnok, akinek ugrásszerű fejlődése a legszebb reményekre jogosít. Egy-két év múlva már világviszonylatban is számottevő versenyzőnk lesz.

A női bajnokságot a tavalyi bajnok, *Imrédy Magda* nyerte.

Részletes eredmények a következők: *A férfi bajnokságban:* Bajnok: Pataki Dénes, 2. *Kertész Ferenc*, 3. *Terták Elemér*.

A női bajnokságban: 1. Imrédy Magda, 2. *Szilassi Nadine*, 3. *Levitzki Piri*.

Páros bajnokságban: 1. Rotter—Szollás, 2. *Galló—Dillinger*, 3. *Tusák—Baldzs*.

Winter országos rekorddal győzött a gyorskorcsolyázó versenyen

Vasárnap reggel a BKE gyorskorcsolyázó versenyt rendezett a műjégpályán. A teljesen szélcsendes időben Wintner országos rekordot állított fel 1000 m-es távolságon.

Részletes eredmények:

1000 m: 1. Wintner 1 p 36.6 mp. (Országos rekord!). 2. Blazsejovszky 1 p 40.1 mp. 3. Lindner 1 p 40.2 mp. 4. Schneller 1 p 42.1 mp. 5. Vida 1 p 43.6 mp.

1500 m: 1. Schneller 2 p 38.4 mp. 2. Boschütz. 3. Szelnár. 4. Blazsejovszky. 5. Leszl.

5000 m: 1. Wintner 9 p 28.9 mp. 2. Brodszky. 3. Orczán. 4. Bihari.

1000 m. II. oszt.: 1. Boschütz és Szelnár 1 p 42.8 mp. 3. Brodszky 1 p 42.9 mp.

Svájc—Magyarország 1:0 (0:0, 1:0, 0:0)

Prága, február 19.

A jéghoki világbajnokságok második napján lépett először a magyar csapat a porondra. Első ellenfele az európai csapatok favoritja, Svájc csapata volt. A magyar csapat 1:0 arányban vereséget szenvedett a nagyszerűen játszó svájci csapattól. Úgy a szakértők, mint a 4000 főnyi közönség véleménye szerint a magyar csapat a várakozás ellenére teljesen egyenrangú ellenfele volt a nagyhírű svájci csapatnak, sőt egy kis szerencsével a maga javára is eldönthette volna a mérkőzés sorsát.

A győztes svájci csapatban európahírű játékosok játszottak. A svájci csapat meglehetős erőszakosan játszott, amit a kanadai Watson bíró, aki a kijelölt német Steincke helyett vezette a mérkőzést, megengedett. A svájciak győzelmét jelentő gólja, melyet Torreani II. ütött, erősen offseidgyanus helyzetből esett. Hircsák hevesen tiltakozott a gól érvényesítése ellen, de a Watson nem engedett. A magyar csapat az első harmadban többet támadott, mint a svájci.

A svájciak gólja egy perccel a második harmad befejezése előtt esett. A harmadik harmadban a svájciak kerültek fölénybe, de fordulás után a magyar csapat veszélyes támadásait ellensúlyozandó, a védelembe vonultak és meglehetősen erőszakosan védekeztek. Watson bíró először Cattini I-t, majd Weinert állította ki

*

A prágai jéghokki világbajnokság második napján Németország 2:0 arányban győzött Lengyelország ellen.

Ujpest ragyogó játékkal és kilenc góllal örvendeztette meg híveit

Ujpest—Kispest 9:1 (3:1)

Ujpest pompás startott vett a bajnokságban. Amit Ujpest vezérkara haditerveiben előkészített, azt a csapat pompásan végrehajtja. Hatalmas gólarányú győzelmet aratták a lilafehérek a *Kispestiek* ellen és nem is annyira a gólarány volt imponáló, mint inkább az a ragyogó játék, amellyel ezt a győzelmet Ujpest kiharcolta. Hosszú évek óta nem volt rá példa, hogy szezonnyitó mérkőzésen ilyen *nagyvonalú* játékot lássunk. Ujpestnek különösen a csatársora mutatott olyan nagyszerű játékot, amelynek tüze feledtette a hideg időjárást. *Az emberek egyszerűen elfelejtettek dideregni, mert mindenkit magával ragadott Ujpestnek mindent elsöprő lendülete.* Ha tekintetbe vesszük azt, hogy az újpesti csatárláncnak *Sáros* személyében volt ma egy igen gyenge pontja, akkor megállapíthatjuk, hogy ez a csatársor ma annyit nyújtott, amit egy tökéletes csapat csatársora csak a szezon derekán nyujthat.

Villámgyors lerohanások, pompás centerezések, egyéni kitörések, ideális fejelések, gyilkos erejű lövések; egyszóval mindent láttunk Ujpesttől a második félidőben, amit a szép és eredményes futball megkövetel.

Nagyszerű perspektívát nyujtott *Ujpest* mai játéka az idei bajnokság várható grandiózus küzdelmeire. Ujpest fedezetsora *Borsányi* nélkül is kitűnően játszott. A védelemben *Dudás* még nem a régi, látszik, hogy ő kezdte legkésőbb tréningjét. *Kővágó* elsőrangúan játszott. A csatársorban Déri remekelt. *Avar* már mult héten a III. ker. ellen megmutatta, hogy ő lesz a magyar válogatott csatársor tankja. *Jávor* és *Sas* pompásan egészítették ki a csatárláncot. Kispest csapata a nagy gólarányú vereség ellenére is helyenként nagyon jó futballt játszott.

A JÁTÉK LEFOLYÁSA

Ujpest csapata: *Huber — Kővágó, Dudás — Kiss G., Szücs, Szalay — Sas, Avar, Jakube, Sáros, Déri.*

Kispest csapata: *Dobozi — Szemere, Rozgonyi — Laki, Purczeld, Keresztes — Mikes, Szenes, Kormos, Szepes, Steiner.*

Ujpest kezdi a játékot és már az első pillanatokban veszélyben a kispesti kapú.

A második percben Avar gyilkoserejű lövése Kispest hálójában táncol (1:0).

Kezdetnek nagyon jó — mondják az újpesti drukkerek.

De a Kispest sem hagyja magát és egy perc multva Konyor kiegyenlít (1:1).

Ennek már fele se tréfa — mondják ugyanazok, akik egy perccel előbb még részben a hideg, részben a megelégedettségtől dörzsölték kezeiket. Ezalatt persze folyik a játék és *Déri* éles lövése süvít el a kapú mellett. Ujpest rákapcsol, támad, de már ismét a Kispest indít támadást, amelynek során Kővágó tizenegyes-gyanús hendset vét. A *Kispest egyenlít*, mert rögtön utána *Rozgonyi* minden kapust megszégyenítő ügyességgel húz le *„kézzel"* egy veszélyes labdát. A bíró ezt sem veszi észre. *Most kvittek vagyunk* — mondják a tribünön. Ujpest most mindinkább fölénybe kerül, támadás támadást követ, de részben nem sikerül semmi, másrészt

a kispesti védelem túlerélyesen áll a saját és helyenként az ellenfél lábán.

Sas fut el a 34. percben, élesen lő kapura, de Dobozi elvetéssel ment.

A következő percben Avar lyukra játszik, Jakube elcsípi a labdát és már 2:1-re vezet Ujpest.

Kevéssel ezután szabadrugásból Avarhoz kerül a labda,

Avar-féle testcsel, kiugrás, gól (3:1).

Ujpest támadásával zárul a félidő.

A MÁSODIK FÉLIDŐBEN

megindul Ujpest mindent felőrlő munkája, amelynek most már nehezen tud ellentállni Kispest védelme.

A 8. percben Rozgonyi rosszul lép be, Jakube elhúz mellette és közelről gólt lő (4:1).

Pompás akcióból születik meg az ötödik gól.

Déri driblijeivel megszédíti Kispest védelmét, pontosan centerez és Avarnak a kapu előtt csak a fejét kell betenni és már kész a gól (5:1).

Szenzációs gól következik.

Sas lefut, laposan centerez Jakube elé, aki kapásból a hálóba továbbítja a labdát (6:1).

A mérkőzés legszebb jelenete következik. Sas lefut, félmagasan küldi a labdát Avarhoz, aki a levegőben fordulásból veszi át a labdát és hatalmas bombát továbbít kapásból a kapu mellé.

A 26. percben Avar labdájával Sas kiugrik a csomóból és laposan gólt lő (7:1).

Kispest szórványosan, de veszélyesen támad.

A 36. percben Jakube szökteti Avart, aki a labdával a hálóba sétál (8:1).

Egy perccel később Déri pontos centerét Avar halálos nyugalommal fejeli Jakube elé a labdát, akinek már csak a begurítás a feladata *(9:1)*.

Még egyet! A tizedikет! — zúg a tribün. Erre azonban már nem kerül sor. Ujpestnek meg kellett a kilenc góllal elégednie...

NYILATKOZATOK:

KISS ZOLTÁN UJPEST VEZÉRE: Kezd kialakulni!

LANGFELDER FERENC: Nagyon jó volt, de még jobbat, tökéletesebbet várunk, egyébként a gólok beszélnek.

POTYA MESTER: A csapat a váratlan kiegyenlítés miatt kissé megzavarodott, de aztán magához tért és játszott. Én még többet várok a csapattól. Ebben a csapatban még több van.

MAYER BÉLA, A KISPEST IGAZGATÓJA: Ujpest kondicióbeli fölénye eldöntötte a mérkőzés sorsát. A mieink közül három négy játékos nagyon gyengén játszott.

A Hungária csak ádáz küzdelem árán tudott győzni a félidőben még vezető Attila ellen

Hungária—Attila 3:2 (0:1)

A vidéki csapatok alaposan megnehezítik a fővárosi nagy csapatok bajnoki aspirációit. Miskolcon az Attila hősiesen küzdött a Hungária ellen s félidőig vezetett is. A Hungária megszerezte a vezetést, de az Attila újból kiegyenlített. A mérkőzés utolsó perceiben sikerült a Hungáriának a mérkőzés két pontját megszerezni.

Miskolc, febr. 19.

A mérkőzés 2500 néző előtt, *Gerő* Ferenc bíráskodása mellett folyt le. Az első félidőben *a nagy lendülettel támadó Attila jobbnak bizonyult nagynevű ellenfelénél.* A II. félidőben azonban a *Hungária* kerekedett felül és erős küzdelem árán sikerült megnyernie a fontos mérkőzést.

A helyi csapat sorozatos támadásainak eredményeképen

a 12. percben Rudas 18 méteres lövése a Hungária hálójában akadt meg.

A félidő további részében is az Attila támadott többet. A Hungária inkább szélsőit foglakoztatta és így iparkodott javítani az eredményen. A *II. félidő* 6. percében a szabadon hagyott

Titkos Alberti kapus hibájából kiegyenlített.

A Hungáriát fellelkesítette a nehezen megszületett gól és tovább rohamozott.

A 20. percben Barátki éles lövésével megszerezte a vezetést.

Az Attila azonban nem adta fel a küzdelmet. A 39. percben Kocsis és Szabó I. feltűnő hibájából *Mátéfinak sikerült kiegyenlítenie (2:2)*. A 41. percben *Alberti* hibájából *Cseh II.* rúgta a Hungária győztes gólját.

A Ferencváros megkezdte offenzíváját a bajnokságért

Ferencváros—Szeged 4:1 (2:0)

T Ferencváros vasárnapi szegedi mérkőzésének kimenetele iránt aggódtak a ferencvárosi hívők, mert *Szeged már sok borsot tört a bajnokságra törő pesti csapatok orra alá.* Ezúttal a Szeged nem mutatkozott — *jó játéka mellett sem* — elég erősnek ahhoz, hogy a ferencvárost előretörési szándékában megakadályozza.

A mérkőzésről az alábbi tudósítás számol be:

Szeged, február 19.

A váratlanul kellemetlen hidegre fordult időjárás miatt a nagyfontosságú és érdekes mérkőzésen csekélyszámú közönség volt jelen. A mutatott játék alapján a Szeged nem érdemelte meg a súlyos vereséget, a mezőnyben negyedórákig egyenlőerejű ellenfélnek bizonyult, azonban csatársora nem bírt a Ferencváros nagyszerűen működő védelmével. A győztes csapatban még Sárosi kiváló játéka említendő, míg a csatársor lassan és eredménytelenül dolgozott. A szegedi csapat leikesen és kitartóan küzdött. Közönsége meg volt elégedve vele annak ellenére, hogy a csapatban a beteg Polyáknak is játszania kellett. Legjobb ember Riesz volt.

A Ferencváros kezdte a mérkőzést és a két Korányi összecsapása többször izgalmat okozott.

Változatos támadások után a 7. p-ben Kohut beadásából Kovács a vezető gólt lőtte. 1:0.

Erős szegedi támadások következtek. Lukács a kapu mellé fejelte a labdát, Gyurcsó éles lövését Háda biztosan fogta.

A 15. p-ben a bíró gróf Apponyi Albert emlékére a mérkőzést egy percre beszüntette.

Majdnem félórás egyenlő játék után, melynek során mindkét fél részéről több sarokrúgás volt,

a 43. p-ben Tura—Takács-akcióból a labda Kovács elé pattant, aki a hálóba lőtte. (2:0.)

Szünet után Lukács lövését Háda ökölöl nagynehezen kornerra mentette. A szegediek fokozták a tempót és

a 11. p-ben Somogyi átverekedte magát a Ferencváros védelmén, Lukácshoz passzolt, aki hiteselezte Hunyadit és a kiuló Háda mellett gólt lőtt. 2:1.

A játék csak ekkor vált izgalmassá. A közönség biztatására a helyi együttes veszélyes támadásokat vezetett, amelyek azonban eredménytelenek maradtak.

A 30. p-ben Takács II. Táncos beadását 20 m-ről a hálóba lőtte. 3:1.

Több eredménytelen sarokrúgás után a 44. p-ben Takács lövése a kapusról pattant vissza, a labdát azonban a résenálló Kovács végérvényesen belőtte. (4:1.) A kornerarány 5:3 volt a Szeged javára.

Külföldi eredmények:

Bécs: Austria—Rapid 6:4 (3:2). WAC—Admira 5:2. WSC—Shell 3:2. Wacker—Weise Elf 6:4.

Olaszország: FC Milano—Bari 2:0. Pro Patria—Ambrosiana 0:0. Lasio Roma—Napoli 0:1. Casale—AS Roma 1:1. Palermo—Pro Vercelli 1:1. Juventus—Alessandria 3:0. Fiorentina—Torino 0:1. Bologna—Padova 1:0. Triestina—Genova 2:1.

— Milánóban lesz a jövő évi hokivilágbajnokság.

A Nemzeti nagyot javított helyzetén

Nemzeti—Somogy 2:1 (0:1)

Az eldöntetlen eredmény hívebben fejezte volna ki az erőviszonyokat. A Somogy nem volt rosszabb a győztes Nemzetinél, némi plusz a Nemzeti javára csak a csatársorok között mutatkozott; viszont a Somogy védelme ma biztosabb volt. A mérkőzés maga nagyon alacsony színvonalon mozgott és a játékosokon meglátszott, hogy a szezón elején vannak. *Semmi szín és összerűség nem volt a játékban, csak csapkodás.* A győztes csapatban a védelem sokat bizonytalankodott. A halfsor nagyon szürkén játszott, míg a csatársor súlyos hibát, de azok végzetesek voltak, mert mindkétszer góllal végződtek. Váli a második gólban erősen *„benne" volt.* A halfsorban a Hungáriától szerződtetett Boros még nem váltotta be a hozzáfüzött reményeket. A csatársorban Pető nagyon lassú és nehézkes. *A Nemzeti kapujára* Tunyoghy lefutásai veszélyt jelentettek.

A mérkőzésre a csapatok a következőképen álltak fel:

Nemzeti: *Vermes — Flóra, Szendrő — Vadas, Busa, Belcsik — Paczolay, Szecsey, Odry, Bihámy, Szeder.*

Somogy: *Vdli — Joós, Miklóssy — Györffy, Boros, Egri — Tunyoghy, Dormos, Pető, Galambos, Mészáros.*

A mérkőzést a Somogy kezdi és mindjárt veszélyes támadást vezet Tunyoghy révén, beadását a belsők sorra átengedik. A Nemzeti támadását Bihámy indítja el. Odry sokat forgolódik és így Joós könnyedén szerelt. A játék változatos képet mutat. A játékosok igyekeznek csabadulni a labdától. Kósvetlen veszélybe csak a 34. p-ben jut a Somogy kapuja. Belcsik szabadrúgása a kapu előtt csik le, Joós lukat rúg, Bihamyhoz kerül a labda, aki nagy gólt akar rúgni, de közelről élesen fölé lő. Boros a csatárok tétlenségét látva, jó lövést küld a kapura, amit Vermes biztosan fog. Tunyoghy beadását Dormos hajszálra küldi mellé.

A 42. percben Pető labdáját Galambos ügyesen átengedi Mészárosnak, lefut vele és visszajátszik

Mészároshoz, akinek a kornervonalról küldött lövését Vermes csak beütni tudja. (6:1.)

A Nemzeti erős támadásba kezd, aminek azonban csak három korner az eredménye. Tunyoghy fut le, Flóra szerelni akarja, azonban elesik, Dormoshoz továbbít, de ez sokat gondolkozik, úgy hogy a befutó Szendrő a lövés pillanatában elnyomja. A Nemzeti kornert ér el és vége a félidőnek.

A MÁSODIK FÉLIDŐ első percében már jó helyzetet hagy kiaknázatlanul a Nemzeti. Szeder beadását a jó helyzetben lévő Odry élesen mellé küldi. A Nemzeti rohamának az 5-ik p-ben eredménye van.

Szeder beadását Váli röviden küiti, javítani akar, de Bihamy gyorsabb és az üresen hagyott kapuba helyezi a labdát. (1:1.)

A Somogy kornert ér el, amiből kavarodás támad. A kapu előtt ide-oda pattog a labda, Vermes kifut, Galambos élesen fejel kapura és üres kapuba tartó labdát a befutó Vadas csak az utolsó pillanatban fejeli kornerra. Nemzeti fölény alakul ki, amit csak Mészáros lefutása szakít meg, ami kornert eredményez.

A 28. p-ben Odry átjátssza magát a védelmen, átad Szecseyhez, aki a korán vetődő Váli felett a hálóba továbbítja a labdát (2:1.)

A gólra élnkebb Somogy-támadás a felelet. Tunyoghyt kornerra szerelik. Szendrő gyertyájával jó helyzetbe hozza Tunyoghyt, kinek lövését Vermes fogja.. Flóra csunyán lautolja Tunyoghyt a 16-oson. A szabadrúgást Miklóssy rúgja, ami Vermes zsákmánya lesz. A mérkőzés végén Bihamynak van nagy helyzete, de élesen fölé lő.

NYILATKOZATOK A MÉRKŐZÉSRŐL:

Reichardt Ottó, a Nemzeti elnöke: A csapattal az adott viszonyokhoz képest és tekintve a szezónkezdetet, meg vagyok elégedve. Egy kis szerencsével jobban is győzhettünk volna.

Faragó Sándor, a Somogy budapesti képviselője: Szerencsétlen mérkőzés. Két potya gólt kaptunk. A döntetlen eredmény reálisabb lett volna. Ha a centerkérdés megoldódik, úgy a csapat mindjárt javulni fog. Egyelőre csak Emberrel tárgyaltunk, de ő külföldre gravitál.

A Phöbus nyerte a második liga derbijét

Phöbus—Vasasok 4:2 (3:1)

Sáros, csúszós pályán játszották le a II. liga derbijét. A Phöbus nagy lelkesedéssel küzdött és megérdemelten került ki győztesen a küzdelemből. A Vasas több tartalékkal volt kénytelen kiállni s így egy pillanatig sem volt kétséges a Phöbus győzelme. A győztes Phöbusban a közvetlen védelmi, *Péter* és *Stofián* volt nagyszerű. Kitünt még *Sztrigán* és *Tombor* nagy lövőkészsége. A Vasas egész csapata *Bruneckert* kivéve, gyenge volt. *Juhász* jól vezette a mérkőzést, csak a végén engedte ki a csapatokat s így eldurvult a játék. A mérkőzés *„angyalföldi"* hangulatban folyt le. Az utolsó negyedórát leszámítva, szép, mégis férfias küzdelem volt.

A Vasas kezd, támadást azonban a Phöbus vezet. Már az 5. percben sikerült gólt elérnie.

Stofián átlőr a Vasas védelmén, Bereczky eléfut, a lövést kiejti és a center a hálóba sodorja a labdát. (1:0.)

Továbbra is a JPhöbus marad támadásban, de hol a szerencse, hol a védők mentik meg a góltól a Vasas hálóját. A gól nem sokáig késik.

Komáromi keresztlabdája Csere elé esik, aki a meglepett kapus fölött a léc alá lövi a második gólt. (2:0.)

A Vasast feléleníti a gól és szép ellentámadásokat vezet.

Burger kiugratja Jeckit, aki a kifutó kapus mellett megszerzi az első Vasas-gólt. (2:1.)

A Phöbus sem hagyja magát és veszélyes támadással felel. Stofián kiugrik a balszélen, beadását Csere jó helyzetből emberbe lövi. Nagy helyzet! Majd Péter—Hajós—Stofián-akcióból utóbbi beadását

Bereczky kiüti, de oly szerencsétlenül, hogy pont a jókor érkező Sztrigán elé kerül a labda, akinek csak gurítani kell és már 3:1 az eredmény.

A Phöbus nem enged az iramból. Phöbus-támadással ér véget a félidő.

A második félidő Vasas-támadásokkal indul. Egri 5 méterről fölé fejel, majd Brunecker és Jeckl kornert erőszakolnak ki. De hiába!! A Vasas csatársor tehetetlen a kapu előtt. A Phöbus támadását Vági csak faulttal tudja megakasztani. A 25 méteres szabadrúgást Komáromi lövi.

A labda elszáll a védők feje fölött és a legnagyobb meglepetésre a hálóba esik. 4:1.

Potyagól! A gól után a Vasas próbálkozik, de a Phöbus védelme biztosan áll a lábán. A Vasas most durvaságokkal próbálja ellensúlyozni ellenfeleinek fölényét. Bene csunyán megrúgja Hajóst. A bíró figyelmezteti. Az utolsó elszánt Vasas-támadás végre gólt hoz. Brunecker lövését Sávodszky melleí fogja, de a bíró tévesen 11-est ítél.

Stanci I. érvényesíti a büntetőrúgást. 4:2.

Most végleg elfajul az eddig fair mérkőzés. Szilágyi durván megrúgja Jeckelt, mikor a labda játékon kívül van, majd Vági Tombor után rúg, amiért a bíró kiállítja.

Ezzel véget is ér az „angyalföldi derbi."

—o—

II. oszt. liga-bajnoki eredmények:

VAC FC—Droguista 5:3 (1:2). Drasche—Budafok 2:1 (0:0). Etc FC—Bak FC 4:1 (2:0). Taxi—Csepel 6:0 (3:0).

I. oszt. amatőr bajnoki mérkőzések:

URAK—VI. ker. FC 2:1 (0:0). 33 FC—Beszkárt 1:1 (0:0). MÁVAG—EMTK 2:1 (1:1). BEAC—MTK 2:2 (0:1). Elektromos—BSE 3:1 (1:1). UTE—Fer. Vas. 4:1 (2:0). TSE—FTC 5:1 (4:0).

Képzőművészet

DUKAI TAKÁCH JENŐ egyik hangulatos genrejét a Tokiói Múzeum vásárolta meg. **BÖSZÖRMÉNYI S. JÁNOS** jelentős tájai markáns megjelenítéssel hatnak. Mélycsengésű, tömör színek jellemzik **HUSZTHY IBOLY** népszerű tájait, **SOMOGYI E. JOLÁN** műcsarnoki figurálisai is nívós mondanivalók.

TÖRTELI-PÁSZTOR JÁNOS bakonyi és alföldi tájait tősgyökeres színértékek jellemzik, **VISKI-BALÁS LÁSZLÓ** Kolozsvárt és Párizsban mutatta be magyaros látásmódját. **GALLA ENDRE** kitünő tájjal mutatott fejlődést a Műcsarnok téli tárlatán.

GEISZLER EMIL pécsi kollektívjén lelkes érzéskifejezést hozott. **DETTÁR GYÖRGY** „Naplementéje" (Huszár főpolgármester műgyűjteményében) jelentékeny naturália mű.

— **GYŰJTŐKNEK!** 100 művész 100 alkotása P 200-tól P 10.000-ig. Érdeklődni: I., Török Ignác-u. 58. I. 1. Csere is. Rajzok P 1, képek P 5-től elutazás miatt.

Káldor László.

A III. kerület FC lehengerelte a Budai „11"-et

III. kerület FC—Budai „11" 6:1 (2:0)

A Budai 11 egy pillanatig sem tudta a mérkőzést nyilttá tenni, mert a csapat teljesen indiszponáltan játszott. A III. ker. az első perctől kezdve magához ragadta a játék irányítását s nagyszerűen operáló halfsoruk révén percenként küldték támadásba a csatárokat. A kerületi véde lem ezúttal nem állt komoly feladat előtt.

Vicenik bíró sípjeére a következő csapatok állottak fel:

III. kerület: *Budai — Győri, Biró — Steiner, Lutz, Magyar — Fenyvessi, Blaskó, Kármán, Horváth, Dömötör.*

Budai 11: *Raffai — Fekete, Wéber — Magda, Kárpáti I., Schuster — Röck, Stancsik, Polgár, Czumpft, Tárnok.*

A Budai 11 kezdi a játékot, de a kerület lendül támadásba s Horváth lövése alig kerüli el a kaput. Dömötör lefut, centerez, de a helsők késnek. Blaskó megsérül, kiáll. Fenyvessi megy összekötőnek. A Budai csak a hatodik percben veszélyesteti komolyabban a kerület kapuját. Polgár 30 méteres szabadrúgása hajszálnyira fölé megy. A játék főleg a Budai térfelén folyik. A 8. percben majdnem gólt ér el a Budai. A 10. percben csak az első kerületi gól.

Fenyvessi beadását a jókor érkező Dömötör a sarokba vágja. (1:0.)

A gólra Budai támadás következik. Polgár bombája zúg a kapu mellé Dömötör a kapu szályaból Raffai kezébe lő. A játék kezd „kemény" lenni.

A 25. percben Horvath ártalmatlan lövését Raffai kiejti s a résen álló Kármán a hálóba helyezi a labdát. (2:0.)

Néhány budai akció következik, de Tárnok sokat ront. Dömötör kornera nyitja meg a második félidőt, de Raffai ment.

Fenyvessi beadása Blaskó elé pattan, akinek éles lövése a felső kapufáról a gólvonalon túl ér földet s a kapuban álló Wéber már hiába rúgja a mezőnybe a labdát. Vicenik bíró gólt ítél. (3:0).

Kármán jó kiadására Fenyvessi és Raffai egyszerre startolnak, de

a szélső gyorsabb és a kapus mellett a hálóba gurítja a labdát. 4:0.

A következő percben a Budainak sikerül gólt rúgni. Kárpáti Stancsik elé íveli a szabadrúgást, amit az kapásból a hálóba továbbít. 4:1. Ezzel a góllal el is lőtte a Budai a puskaporát, mert teljesen védelembe szorul.

Steiner a jó helyzetben álló Kármánhoz játszik, aki a két budai védő között még kényelmesen belgazitja a labdát s éles lövése a meglepett Raffai mellett a hálóba száll. (5:1.

A 38. percben éri el utolsó gólját a kerület. Lutz hosszú labdájára Raffai későn fut ki s Kármán kényelmesen a kapuba helyezi a labdát. 6:1.

Ujságot árusít Untenecker József

Magyarország többszörös válogatott boxolója, az FTC ökölvívószakosztályának trénere, mert klubja három hónap óta nem tudja fizetését folyósítani.

Az európahírű *Hegedüs* Péter után, aki nyomora miatt kénytelen volt kivándorolni, most *újabb veszteség éri a boxsportot.* A magyar ökölvívás, de elsősorban a *Ferencvárosi Torna Club* érzi meg legsúlyosabban *Untenecker* József hiányát, aki hosszú évek rendkívül eredményes munkája után kénytelen búcsút mondani a trénereskedésnek, mert egyesülete még azt a szerény összeget sem tudja immár három hónap óta folyósítani, amely Untenecker *„Boxi"* megélhetéséhez kellett.

•

Untenecker dicsőségének csúcspontján, harlépett először ringbe az *FTC* színeiben. Jóbanrosszban kitartott egyesületében, amelynek sok sikerében nagy része volt. Még aktív versenyző korában is mindene volt klubjának. Egy személyben volt szertáros, tréner, maszszőr, drukkoló és a győzelemre törő versenyző. Az ő nevéhez fűződik Magyarország első olimpiai boxbajnokának *Kocsis* Antalnak sikere. A kis Kocsist Boxi fedezte fel, tanította és *„verte"* bele a tudást.

Untenecker dicsőségének csúcspontján, harmincéves korában búcsút mondott a ringnek, mert mint mondta: *jó boxoló. csak harminc éven aluli lehet és átvette régi egyesületének, az FTC boxszakosztályának trenirozását.* A Boxi-éra alatt küzdötték fel magukat a zöldfehérek a bajnokságban és tartották éveken keresztül pozíciójukat. Mégis kénytelenek voltak megválni Unteneckertől, mert a szakosztály *anyagi lehetőségek hiányában* versenyt nem rendezhetett, bevétele nem volt és így trénerét sem tudta fizetni.

Untenecker hónapokon keresztül keresett valami olyan állást, amely mellett éjjel folytathatta volna a trenirozást, de nem talált. Örömmel kellett tehát fogadnia az *IBUSZ* ajánlatát, amely lehetővé tette a sokszoros válogatott boxolónak, hogy legalább a legszükösebb napi megélhetéshez szükséges filléreket előteremthesse.

Az Erzsébet-körút és Dob-utca sarkán lévő ujság és könyvterjesztő pavillonnak lett *Untenecker* József a bizományosa. Nehéz kenyér, de családja van s így nem lehet válogatni az állások között. A néhány évvel ezelőtt még rettegett hírű válogatott boxoló, most *reggel 6 órától éjjel 12-ig barátságosan ajánlgatja megvételre a különböző könyveket, folyóiratokat és napilapokat.* A magyar névre is sok dicsőséget szerzett boxolásnak azonban ezzel vége is szakadt...

•

Néhány héttel ezelőtt *Csiszár* Ferenc, a BTK boxolójának szörnyű nyomorát és küzködését tettük szóvá a *Magyar Hétfő* hasábjain, most hogy *Untenecker* József ügyével foglalkoztunk, néhány kérdést intézünk az *Országos Testnevelési Tanácshoz*, amelyre választ is várunk.

Mi az oka a magyar boxsport Európában egyedülálló visszahanyatlásának?

a nemzetközi amatőr-ökölvívóversenyek hiányának?

a versenyző-utánpótlás teljes csődjének?

a nagyegyesületek boxszakosztályai felosztalásának?

Egyelőre talán elég is lesz ez a négy kérdés, amelyekre az ökölvívás jövője érdekében *feltétlen választ várunk.* Annál is inkább, mert érdekel bennünket és elssősorban a sportközvéleményt, hogy az OTT mit szándékszik tenni az értékes eredményeket elért boxsport érdekében?

Budapest birkózóbajnoksága

A Magyar Birkózó Szövetség megbízásából a MAC vasárnap egész nap rendezte Budapest egyéni birkózóbajnoki versenyét, melynek részletes eredményei a következők:

Légsúly: bajnok: Szendy B. Vas. 2. Aranyi MTE. 3. Lőrincz MAC.

Pehelysúly: bajnok: Ferencz MTK. 2. Fecske MTE. 3. Vincze B. Vas.

Könnyűsúly: bajnok: Vidéki Beszkárt. 2. Koltai V. Vas. 3. Kovács Törekvés.

Kisközépsúly: bajnok: Hegedüs B. Vas. 2. Rétháti MTE. 3. Biczó Törekvés.

Nagyközépsúly: bajnok: Riheczky MÁVAG. 2. Kripkó Dorogi AC. 3. Schulz Törekvés.

Kisnehézsúly: bajnok: Tarányi MTE. 2. Bóbis B. Vas. 3. Göndör Törekvés.

Nehézsúly: bajnok: Varga Beszkárt. 2. Palotás B. Vas. 3. Soltész Törekvés.

—o—

A HONVÉDTISZTEK NYERTÉK A TŐRCSAPATBAJNOKSÁGOT

Vasárnap délelőtt befejezték a Magyarország tőrbajnokságáért rendezett küzdelmet.

A bajnokságot immár ötödízben a *Honvédtiszti Vivó Klub* csapata nyerte veretlenül úgy a *BEAC* ellen, mint a *RAC* ellen 12:4 arányban győzött. *Nagy feltünést keltett, hogy a Magyar Atlétikai Club nem tudta csapatát kiállítani.*

A rendőrtisztek csapata 9:7 arányban győzött az egyetemisták ellen s így a végeredmény a következőképen alakult:

Magyarország tőrcsapat bajnoka a Honvédtiszti Vivó Klub csapata (Zirczy, Hátszeghy, Herendy, dr. Gözsy, Meszlenyi) 4 pont.

2. Rendőrtiszti AC csapata: (Eckl, Dingfelder, Éliász, Szidanits) 2 pont

3. BEAC csapata (Bay, Palócz, dr. Zöld, dr. Horváth, Rády) 0 pont.

—o—

A FŐISKOLÁSOK BIRKOZÓVERSENYE

Vasárnap délelőtt a Ludovika Akadémia Sporegylete rendezésében tartotta a Magyar Főiskolai Sportegyletek Egyesülése főiskolai birkózóversenyét.

Nagy tetszést keltett *Balogh* (Tudományegyetem) és *Benkő* (Ludovika-tréner) görögrómai bemu \ja, amely után *Ibolya* (Testnevelési Főiskola) és *Juhász* (Műegyetem) szabadstílusú bemutatóját nagy óvációval fogadták.

A verseny részletes eredményei a következők:

Légsúly: 1. Antal (LASE), 2. Gazsy (LASE).

Pehelysúly: 1. Balogh (Tudományegyetem), 2. Berényi Műegyetem). Középsúly: 1. Kovács (Műegyetem), 2. Heilinger (LASE), Kisközépsúly: 1. Asztalos (Műegyetem), 2. Magyar (LASE). Nagyközépsúly: 1. Hepp (Testnevelési Főiskola), 2. Habrovics (Tudományegyetem). Kisnehézsúly: 1. Ibolya (Testnevelési Főiskola), 2. Térfy (LASE).

I. LIGA ÁLLÁSA:

1. Hungária	12	8	4	—	46:16	20
2. Ferencváros	12	8	3	1	46:13	19
3. Ujpest	12	8	3	1	49:17	19
4. III. ker. FC	12	7	2	3	29:20	16
5. Budai „11"	12	6	3	3	25:22	15
6. Nemzeti	12	4	2	6	24:31	10
7. Szeged	12	4	2	6	21:30	10
8. Bocskai	11	3	3	5	18:20	9
9. Kispest	12	2	4	6	23:39	8
10. Attila	12	3	1	8	16:31	7
11. Soroksár	11	2	1	8	17:50	5
12. Somogy	12	1	2	9	15:40	4

A Postatakarékpénztár nyerte a bankközi kardcsapatversenyt. Második a P. K., harmadik a Kereskedelmi csapata lett.

A Kaposvári Turul birkozói vasárnap a zágrábi *Croatia* ellen mérkőztek. A magyar birkozók *4:2 arányban legyőzték a jugoszlávokat.*

—o—

A BSE téli versenyén a következők értek el helyezést: 250-es kategória: 1. Kiss László (Pus). 350-es kategória: 1. Gerő Andor (Motorsucoche). 500-as kategória: 1. Kozma (Rudge).

Autók győztese Wiesengrund (DKW) lett és oldalkocsival Steff M. (Harley) győzött.

Néhány őszinte szó...

Tipikus MLSz-határozat. A vasárnapi Kupakonferencián az MLSz kiküldöttjei állástfoglalnak az osztrák és csehszlovák határozat ellen, amely azt célozza, hogy *az eddigi plénum helyett egy öttagú bizottság intézze a Kupa folyóügyeit.* A mai rossz gazdasági helyzetben igazán nincs szükség arra, hogy 15—16 embert hívjanak össze öt országból, hogy a kisebbhorderejű ügyeket intézzék. *Elég ahhoz minden országból egy.* A többi országok örömmel üdvözölték ezt a javaslatot. Kétségtelen, hogy okos és életrevaló javaslat volt. *Talán éppen ezért ellenezte az MLSz.* Ő „nem épit le" se idehaza, se külföldön. Miért utazzon egy ember külföldre, amikor kettő is, *sőt a jelen esetben négy is utazhat.* A többi résztvevő államnak megfelel az, hogy egy-egy képviselője üljön a bizottságban. A külföld rábízza egy emberre a képviseletét. Mi nem bízzuk. Nekünk kettő kell. *Miért?* Azért, mert az MLSz nem bízza a profikra a középeurópai kupában való képviseletet, pedig az tisztán profiügy, mert hiszen csak azok küzdenek érte, s *így ahhoz az MLSz-nek jóformán semmi köze.* Mindegy, ő ott akar lenni. Külföldön. Ahol a profivezér beszél és az MLSz hallgat. *Esetleg csacsenol.* De viszont vannak bankettek, szórakozások, ahonnan nem maradhat el az MLSz képviselője. Szóval, az MLSz nem bízza a profikra a dolgot. *Viszont a profiszövetség nem bízza a szakértelmet és tapasztalatokat igénylő ügyek képviseletét az MLSz-re.* Így tehát a kölcsönös bizalom jegyében ketten akarnak ott lenni. Ezen bukik meg az okos és praktikus terv. A külföld pedig összecsapja kezeit és csodálkozik ezen, talán mosolyog is rajta, de nem tehet ellene semmit, mert *a szabályváltoztatáshoz egyhangú hozzájárulás kell.* A leépítés korszakában nemcsak itthon, de Bécsben is levizsgázott az MLSz! Ezzel a korszakalkotó ellenjavaslattal kár volt négy embernek Bécsbe utazni. *Az ilyen bölcs gondolatokat nem volna szabad az ország területéről kivinni.* Karhatalommal kellene az ilyen exportot megakadályozni. Olyan szomorúak úgyis idehaza az emberek, miért nevessen ezeken a külföld? És tetejébe még mi fizetjük ezután a vigalom után a vigalmi adót is! *útiköltség és napidíj formájában.*

•

A bécsi Kupakonferenciára, mint ismeretes, a magyar szövetség négy kiküldöttet vezényelt Bécsbe. Felmerült az az idea, hogy a vasárnap reggel induló és még aznap éjjel visszaérkező filléres különvonattal kellene felmenni, mert ez órási megtakarítást jelentene, vasúti és ottartózkodási költségekben is.

Néhányszáz pengő megtakarítást lehetett volna elérni. *Leszavazták.* A négy kiküldött közül éppen az úton-útfélen anyagiasággal vádolt profik kiküldöttjének volt ez a takarékossági indítványa. Leszavazták a javaslatot. Éppen az amatőrök! Az indokolás az, hogy *korán kell kelni és nagy a strapa.* Pedig semmit sem mulasztottak volna, ha a különvonaton mennek és már 10 órakor ott ülnek a konferencia asztala mellett. Úgyis a profi-kiküldött beszél a konferenciákon. *Azalatt nyugodtan kipihenhették volna magukat.* Vajjon nem lesznek-e fáradtabbak és kimerültebbek, *ha már szombaton éjjel fenn lesznek Bécsben az urak?* Majd elválik... K. T.

Férfiak gyengesége ellen szavatolt azonnali segítség mindenkorra biztosítva. Nem orvosság! Szabadalom! Illusztrált szakorvosi ismertetőt 80 fill. bélyeg ellenében díszkréten bérmentve küld: „GUMI EXPERT", Budapest, Népszinház-utca 13. M.

KÜLFÖLDI megbízásból mindenféle férfi-, nőiruha-neműekért, fehérneműekért, cipőkért házhoz jövök. Springer, Szebeny Antal-tér hat. Üzlet.

3 olcsó nap férfiruha-rendelésre! Február 20—22-ig férfiszabótermemben finom szövetmaradékokból rendelhető mértékután remek kivitelű férfiöltöny 40 pengőért. „Divat uriszabóság", Erzsébet-körút 1., I. em.

TANYÁN ÉLŐ huszonnégyéves hajadon vagyok, családi körülményeim folytán sincs alkalmam ismerkedésre. Pedig mindenki szerint csinos vagyok, mintaképe a jó háziasszonynak. Atyám földbirtokos, négy százötven holdon gazdálkodik. Jövendőbelim benősülhetne vagy harmincezer pengő hozományt kapna. Levelet főkiadó továbbít „Pusztagyöngye" jeligével.

HARMINCNYOLCÉVES közalkalmazott vagyok, ingatlanvagyonom is van, hozomány nélkül is elvennék csinos, jóravaló nőt, ki nem fényűző életmódra, hanem megértő élettársra vágyik. Csak közvetlen érdeklettek írjanak „Háziasság főfeltétel" jeligére főkiadóba

INGYEN AJANDÉK, MÉG A LEVÉLPORTÓT IS VISSZAKAPHATJA!

MONDJA MEG A MULTJÁT ÉS MI FELTÁRJUK A JÖVŐJÉT!

Hetek óta működik Budapesten Marelli munkatársa, akit az emberek tömege keres fel kérésével, hogy tanácsot kérjenek tőle, mielőtt nagyobb vállalkozásba kezdenének Csak a kiváltságosaknak jutott osztályré szül. hogy igénybe vehetik Marelli tanácsait, mert egy tanács Európában 10 dollárnak megfelelő összegbe kerül.

A „Magyar Hétfő" olvasói azonban teljesen ingyen juthatnak ahhez a 20 évre előre kiszámított eseményfelsoroláshoz, amelyért eddig hatalmas összegeket kellett lefizetni. Feltétlen vegye igénybe lapunk páratlan kedvezményét Mondja meg multját, illetve töltse ki az alanti szelvényt és Marelli munkatársa megmondja jövőjét. Hálás lesz nekünk és új híveket szerez akcióknak, amelyért hálásak lesznek Önnek.

Kérjük az alanti szelvényt kitölteni és 32 fillér postabélyeg melléklésével elküldeni a Magyar Hétfő kiadóhivatalába, Budapest, VI., Rózsa-utca 111., ahonnan hozzánk továbbítják, mi azonnal kidolgozzuk. Önhöz visszajuttatjuk és

még a levélportó visszaszerzésére is könnyű alkalmat adunk.

Név: — — — — — — —

Cím: — — — — — — —

Születési év: — — — — — — — —

Melyik évben állt anyagilag a legjobban?

Melyik évben volt komoly beteg? — — —

Melyik esztendőben volt szerelmi vagy leiki szempontból a legboldogabb? — — — —

Megjelenik minden hétfőn hajnalban. — Előfizetési ár: 6 pengő félévre, 10 pengő 1 évre. A kiadásért felel: Dr. BALINT MÓZES.

NYOMATOTT a STADIUM SAJTÓVÁLLALAT KÖRFORGÓGÉPEIN, BUDAPEST, RÓZSA-U. 111. Felelős üzemvezető: Győry Aladár.